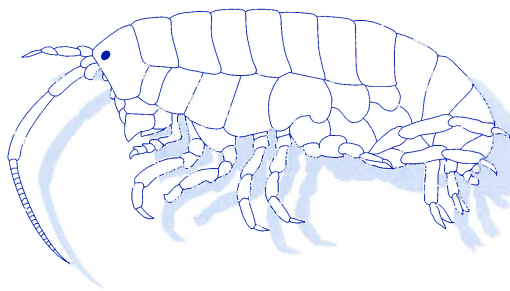

Afgifte kantoor Oostende 1

ISSN 0773-3542

België-Belgique
P.B.
8400 OOSTENDE 1
3/5016

De Strandvlo

Verantwoordelijke uitgever: Francis Kerckhof, Muiscastraat 14, 8400 Oostende

VLIZ vzw

Victorialaan 3

B-8400 Oostende

Driemaandelijks tijdschrift
van **De Strandwerkgroep België**

Jaargang **21** nr. **2**

April 2001

DE STRANDVLO

Jaargang 21 nr. 2 - april 2001.

Periodiek van "De Strandwerkgroep", vereniging voor mariene biologie.
Verschijnt driemaandelijks.

Voorzitter: Francis KERCKHOF, Muscarstraat 14, 8400 Oostende. Tel. 059/50.72.94

e-mail : FrancisKerckhof@hotmail.com

Penningmeester, ledenadministratie & verkoop oude nrs. van De Strandvlo: Bart

VERHAEGHE, Zuidbroekstraat 11, 8600 Woumen. Tel. 051/50.23.46

e-mail : bart.verhaeghe@euronet.be

Secretaris: Johan Mares, Rietmusstraat 4, 8400 Oostende. Tel. 059/70.24.63

e-mail : johan.mares@strandwerkgroep.org

Redacteur: Ingrid JONCKHEERE, Kerkeweg 32, 8490 Snellegem. Tel. 050/81.37.68 of

058/52.19.46 - **e-mail** : ingrid.jonckheere@west-vlaanderen.be

Guido Rappé, Kapelstraat 3, 9910 Ursel. Tel. 09/374.39.68 - **e-mail** : guido.rappe@br.fgov.be

Natuurhistorisch Archivaris: Jean-Paul VANDERPERREN, Hoogstraat 137, 1980 Zemst.

Tel. 015/34.07.81 - **e-mail** : jeanpaulvanderperren@hotmail.com

Public Relations: Marie-Thérèse PANNEELS-VANHAELEN, Ter Yde 1, 8670 Koksijde.

Tel. 058/51.86.15

Els VANDERPERREN, Kervyndreef 36, 8200 Brugge. Tel. 0477/23.11.18 - **e-mail** :

els.vanderperren@yucum.be

Bestuursleden : Jan Haelters, J. Britostraat 24, 8200 Brugge. Tel. 050/39 16 55

e-mail : jan.haelters@strandwerkgroep.org

website : <http://www.strandwerkgroep.org> -- **e-mail** : info@strandwerkgroep.org

Abonnementsprijs: 300,- BEF. Te storten op rek. 000-1493424-12, t.n.v. "De Strandwerkgroep" p/a B. VERHAEGHE (zie hoger). In Nederland kan gestort worden op postgiro 0222305 met vermelding "Strandwerkgroep België". Het lidgeld bedraagt 20 gulden. Je kunt steunlid worden door storting van minimum 500,- BEF.

INHOUD

Jaargang 21 nr. 2

Bestuursmededelingen

19349	Udekem d'Acoz d', C., New records of <i>Monodaeus couchii</i> (Couch, 1851) and <i>Goneplax rhomboides</i> (Linnaeus, 1758) in the North Sea (Crustacea, Decapoda, Brachyura)	48
19350	Vanhaelen, A. De S.W.G. goes to AUDRESSELLES	51
19351	Jonckheere, I., Witte wenteltrap <i>Epitonium clathratulum</i> levend op een golfbreker te Koksijde	53
19352	Severijns, N., Verslag van de reis naar St. Jacut-de-la-Mer, Bretagne (15 - 19 april 1999)	58
19353	Haelters, J. & F. Kerckhof, Opnieuw een klapmuts <i>Cystophora cristata</i> Erxleben, 1777 en een lederschildpad <i>Dermochelys coriacea</i> (Linnaeus, 1758) aan onze kust	81
19354	Jonckheere, I. & L. Van Rillaer, Strandexcursie op 12 maart 2001 in de Baai van Heist	84
	Korte Mededeling	86
	Poëzie	87

WOORD VOORAF

Net terug van onze succesrijke meerdaagse excursie naar Wales en hier zijn we reeds met een strandvlo. Dit boekje wordt grotendeels gevuld door een lijvig verslag van de meerdaagse excursie naar St.-Jacut-de-la-Mer die doorging van 15-19 april 1999. Het is voor Nathal altijd een hele klus om dit voor elkaar te krijgen. Maar hij doet het toch steeds weer. Hartelijk dank daarvoor.

De laatste tijd zijn onze excursies zeer succesvol en zien we tal van nieuwe gezichten opduiken. Eén van die nieuwe gezichten maakte een verslag van de beleving van zo'n eerste strandexcursie. Er spoelde ook weer een klapmuts en een lederschildpad aan op onze kust en *Epitonium clathratulum* werd levend aangetroffen op de golfbrekers te Koksijde en Oostende.

BESTUURSMEEDEDELINGEN

Lidmaatschapsbijdrage Strandwerkgroep 2001

Wanneer u deze Strandvlo ontvangt staat het nieuwe jaar voor de deur. Hoog tijd dus om uw lidmaatschap te hernieuwen. De portkosten zijn de laatste jaren een paar keer gestegen daarom zijn we genoodzaakt om het lidgeld wat te verhogen willen we dezelfde kwaliteit van het afgelopen jaar blijven garanderen. Het bedraagt vanaf nu 300 fr. Stort liefst vandaag nog **300** frank op rekeningnummer: 000-1493424-12 of voor de Nederlandse leden 20 gulden op postgiro 0222305 t.n.v. 'De Strandwerkgroep' p/a Bart Verhaeghe, Zuidbroekstraat 11, 8600 Woumen.

Laagwatertabel Oostende /april, mei, juni 2001 (weekends)

april

Zo 01/04	- 12.41
Za 07/04	07.01-19.18
Zo 08/04	07.42-19.57
Za 14/04	11.42-23.56
Zo 15/04	- 12.39
Za 21/04	06.32-18.42
Zo 22/04	07.01-19.07
Za 28/04	10.38-22.55
Zo 29/04	11.26-23.49

mei

Za 05/05	05.53-18.16
Zo 06/05	06.38-18.57
Za 12/05	10.32-22.48
Zo 13/05	11.09-23.34
Za 19/05	04.56-17.14
Zo 20/05	05.40-17.54
Za 26/05	09.39-22.01
Zo 27/05	10.25-22.51

juni

Za 02/06	04.24-17.01
Zo 03/06	05.26-17.55
Za 09/06	09.32-21.55
Zo 10/06	10.07-22.35
Za 16/06	03.04-15.22
Zo 17/06	03.56-16.16
Za 23/06	08.38-21.05
Zo 24/06	09.26-21.54
Za 30/06	02.37-15.05

LW te :

Boulogne	43 min. vroeger
Calais	19 min. vroeger
Duinkerke	9 min. vroeger
Nieuwpoort	2 min. vroeger
Zeebrugge	8 min. later
Vlissingen	30 min. later

Excursiekalender 2001

- **Zondag 27 mei:** Sint-André strand tussen Koksijde en Oostduinkerke: “lenteleven bij de eblijn”
Afspraak: 10u00 strand einde Scottlaan tegenover boothotel “La Peniche”
- **Zondag 24 juni:** fossielen op het strand van Cadzand en de Zwarte Polder in Nederland samen met de Nederlandse Strandwerkgemeenschap
Afspraak: 9u30 parking bezoekerscentrum 't Zwin, G. van Hoekestraat 2, Retranchement, Nederland
- **Zondag 9 september:** strand van Westende i.s.m. Natuurreservaten Middenkust
Afspraak: 10u00 Westende – St.-Laureins, Calidris, kruispunt Koninklijke Baan met E. Scottish- en Strandlaan
- **Zondag 21 oktober:** Raversijde, krui-excursie en golfbrekeronderzoek, i.s.m. de Kustwerkgroep van de JNM
Afspraak: 9u00 tramhalte Raversijde t.h.v. Domein Prins Karel
- **Zaterdag 24 november:** strand Oostende, Halve Maan: golfbrekerleven en vloedlijn
Afspraak: 14u00 vuurtoren, Hendrik Baelskaai
- **Zondag 23 december:** traditionele eindejaarsexcursie, Westhoekstrand tussen De Panne en Bray-Dunes (Péroquet)
Afspraak: 13u00 einde Dynastielaan (begin reservaat, op het zeedijkje)

Fossielen zoeken op de werfterreinen van het Deurganckdok

Op 23 juni 2001 zullen de werfterreinen van het Deurganckdok opgesteld worden voor het zoeken naar schelpen en fossielen. Om toegang te krijgen om de werf te betreden dient men op voorhand een aanvraag te doen. Deze aanvragen gebeuren individueel, groepsinschrijvingen zijn niet mogelijk. Men kan wel inschrijven per gezin. Hiertoe dient men een brief te richten aan volgend adres:

Bestuur Deurganckdok t.a.v. dhr. J. Appaerts
Hogendijk 2 - Haven 1738
9130 Doel
tel.: 03/575 35 72

Daarop krijgt men per kerende een inschrijvingsstrook die dient terugbezorgd te worden aan het bestuur van het Deurganckdok vóór 8 juni. Deze data zijn strikt te eerbiedigen (poststempel geldt als bewijs). Doe uw aanvraag dus tijdig! De toegang tot de werf is ook strikt persoonlijk. De toelating kan dus niet worden doorgegeven aan derden.

Op de dag zelf dient men zich aan te melden tussen 10:00 en 11:00 uur. De toegang tot de werf wordt gecontroleerd. Enkel ingeschrevenen krijgen toegang. Aanwezigheid op de werf is toegestaan tot 16:00 uur. Het is toegelaten te picknicken op de werf. Naargelang de grootte van de ter beschikking gestelde zandstapel behoudt het bestuur van het Deurganckdok zich het recht voor om het aantal toelatingen te limiteren. Voor bijkomende informatie kan men terecht bij dhr. J. Appaerts op bovenstaand telefoonnummer.

Van zeeraket tot struikheide

Van donderdag 16 augustus tot en met zaterdag 18 augustus 2001 richt het CVN een cursus in over de duinplanten. Deze cursus met als titel van zeeraket tot struikheide is bedoeld voor gevorderden en kost ± 2000 bef (2 middag- en 1 avondmaal inbegrepen). De cursus gaat door te Lombardsijde in het Militair Domein. De eerste 2 dagen gaat de aandacht vooral naar duinplanten rond het Kwartier Lombardsijde, de 3de dag gaat door in het Westhoekreservaat te De Panne.

Meer Inlichtingen bij Franky Bauwens. Franky-Bauwens@hotmail.com

New records of *Monodaeus couchii* (Couch, 1851) and *Goneplax rhomboides* (Linnaeus, 1758) in the North Sea (Crustacea, Decapoda, Brachyura)

Cédric d'Udekem d'Acoz

Although common off the western coasts of the British Isles, the crabs *Monodaeus couchii* (Couch, 1851) and *Goneplax rhomboides* (Linnaeus, 1758) have very rarely been recorded in the North Sea. Through the kindness of Mr. Jean-Paul Kreps, who has regular contacts with Belgian fishermen, I have recently received North Sea specimens of both species. The available data on these crabs in the area are hereafter reviewed. The specimens examined have been deposited in the collections of the Institut royal des Sciences Naturelles de Belgique / Koninklijk Belgisch Instituut voor Natuurwetenschappen.

Monodaeus couchii (Couch, 1851)

Material examined.

- Smiths Knoll (Yarmouth area), 30 m depth, July 2000: 1 adult male.

Colour pattern.

- The crab was reddish speckled with some small darker red dots.

Previous North Sea records.

- Adema (1982) states that "One male specimen of *Monodaeus couchii* (Couch) was collected during the "Aurelia"-cruises on 15.x.1974 at 54°57'N 02°25.6'W (Sta. 298, off the British coast near New Castle)". According to Clark (1986), the coordinates given by the Dutch author are actually erroneous and should be read 54°57'N 00°26'W. Clark (1986) also reports the occurrence of *M. couchii* in Eastern Shetland and Southeastern Orkney.

***Goneplax rhomboides* (Linnaeus, 1758)**

Material examined.

- Doggerbank, NW Rough, 54 m depth, sand and gravel, June 1998: 1 adult male
- Smiths Knoll (Yarmouth area), 30 m depth, July 2000: 1 adult male.

Previous North Sea records.

- Moore (1987) reports the first record of *G. rhomboides* in the North Sea (Northumberland) as follows: "One taken from 40 fathoms 11 miles east of Blyth, October 1963 (J.A.A.)" [J.A.A. = J.A. Allen]. Ingle (1996) also indicates the occurrence of *G. rhomboides* in the North Sea, again in Northumberland. It is possible that Ingle's record is based on the specimen already reported by Moore (1987), but that is however not sure, since Ingle (1996) does not cite Moore's paper.

Discussion.

- Although probably more widespread in the North Sea than previously thought, *M. couchii* and *G. rhomboides* are obviously quite rare in that sea. So far, there is no evidence that sustainable populations do exist in the area. Actually, the occurrence of *M. couchii* and *G. rhomboides* in the North Sea is possibly dependent on an afflux of larvae drifted by the currents and coming from the English Channel and/or the Northeastern Atlantic.

Acknowledgments

I am deeply indebted to Mr. Jean-Paul Kreps who provided me with the specimens studied in the present paper.

Samenvatting

Nieuwe waarnemingen van de krabben *Monodaeus couchii* en *Goneplax rhomboides* in de Noordzee worden hier besproken. *M. couchii* werd in de Smiths Knoll (vóór Yarmouth) gevonden. *G. rhomboides* werd zowel in de Smiths Knoll als in de Doggerbank (NW Rough) waargenomen.

References

- Adema, J.P.H.M., 1982. Notes on the occurrence of some poorly known Decapoda (Crustacea) in the Southern North Sea. Zool. Bijdr., 28: 11-32.
- Clark, P.F., 1986. North East Atlantic Crabs. An atlas of distribution. Marine Conservation Society, Ross-on Wye, 252 p.
- Ingle, R.W., 1996. Shallow-water crabs. Synopses of the British Fauna (New Series), published for The Linnean Society of London and The Estuarine and Coastal Sciences Association by Field Studies Council, Shrewsbury, volume 25 (second edition), vii + 243p.
- Moore, J.J., 1987. The Marine Fauna of the Cullercoats District, 21. Crustacea: Decapoda. Report of the Dove Marine Laboratory, ser. 3, 34: 1-81.

**Avenue du bois des collines 34
1420 Braine-l'Alleud**

De S.W.G. goes to AUDRESSELLES

Alex Vanhaelen

Zondag 11 maart 2001.

Het weer is op maat geknipt voor de Fransen. Van hen wordt vandaag verwacht dat zij zouden gaan stemmen, en niet zo maar massaal naar de stranden zouden zwermen. Dat is dan ook gelukt: grijs, matig windig, matig vochtig. Wij hadden het strand van Cran du Noir, dat aan de noordelijke rand van Audresselles ligt, voor onszelf.

Ingrid, Francis, Hans, Bart, Yves en nog een flink aantal andere leden, echtgenoten, die ik nog niet allen op naam kan brengen, veroveren het strand en haasten zich naar de vergelegen laagwaterlijn. Kijken in de plassen. Kijken tussen de steenblokken. Kijken onder de overhangen. Kijken op de rotsen ...

Als duiker, voornamelijk in Zeeland, maar ook in Bretagne en in de Middellandse Zee, dacht ik een en ander van het onderwaterleven waargenomen te hebben.

Wel, strandwachten is iets helemaal anders. Er kan hier veel meer aandacht en uitleg gegeven worden aan de vondsten. Ik ben er nog zat van. Zoveel nieuwigheden te verwerken, in zo weinig tijd. De demonstratie, door Yves, van de radula van een *Patella* zal ik wel nooit vergeten. De looksmaak van het miniwier *Laurentia pinnatifida* ook niet.

En de kleurrijke snotolf *Cyclopterus lumpus* ... de slijmvis ... de paardenanemoon *Actinia equina* bij duizenden ... Ik mag ook de zeedahlia's *Urticina felina* niet vergeten, een citroen zeenaaktslak *Archidoris pseudoargus* en de piepkleine krabbetjes zoals he porseleinkrabbetje *Porcellana platychelis*, het harig porceleinkrabbetje *Porcellana longicornis*, het ruig krabbetje *Pilumnus hirtellus* en Galathea's die je maar met het steenkeren kunt vinden.

Nog zo iets dat wij, duikers, niet mogen doen: stenen keren.

Of *Patella*'s opensnijden.

In Zeeland is de wetgeving streng: van dieren en wieren moet je afblijven, of je krijgt (kostelijke) spijt.

Een ander verschil: duikend, heb je maar, ten hoogste, vier ogen (de uwe en die van uw partner). Hier zijn er wel een veertigtal op zoek. Het houdt niet op: "Hé ! Kom

eens ...” “Ho, zie wat ik gevonden heb” “Kijk daar eens, wat zou dit zijn ?” “Wil je ... zien”.

Hans is bijgeroepen om bryozoa op naam te brengen. Ik zie maar grijsachtige bubbels op de onderkant van die steen. De discussie gaat door, tussen Hans en Francis.

Een duiker kan ook niemand dan zichzelf raadplegen, als hij iets onbekends ontdekt. Of hij moet wachten tot dat hij aan de oppervlakte terugkomt. En hopen dat zijn partner het ook gezien heeft. Hier schijnt het zo veel gemakkelijker: roepen, vragen stellen, onmiddellijk een bekwaam antwoord krijgen. Strandwacht: een heel andere sfeer, een heel andere wereld. Een heel andere aanpak van de zelfde wereld, in feite. Tof.

Ik sta hier te babbelen...en ik voel iets aan mijn voeten: dom tij !
De zee komt al weer op.
Richting uitgang dus.

Maar toch nog goed naar de Barnea's kijken, die zich ingraven in de donkergrijze kleibanken. Zij doen dat al sinds honderden miljoenen jaren: je kunt enkele meters verder hun (of van hun aanverwanten) hollen nog zien in keiharde fossiele lagen.

Nu wordt het stilaan boterhamtijd en wij zetten onze koers naar Café Chez Eric, op de marktplein van Audresselles.

De namiddag draait naar de regen toe. Francis begeleidt iedereen naar een buitengewone schuilplaats: NAUSICAA. Daar ik er pas verleden jaar zelf een bezoek aan bracht, neem ik afscheid. De biogesprekken gaan nog wat voort met Yves, een lid uit Duinkerke, maar hij moet zijn plicht nog doen: gaan stemmen.

Nu nog even al die waarnemingen en uitleg neer schrijven en dan is de dag om.

De wetenswaardigheden, de sfeer, zeker de gezelligheid: mijn eerste uitstap met de S.W.G. zal ik zeker niet vergeten.

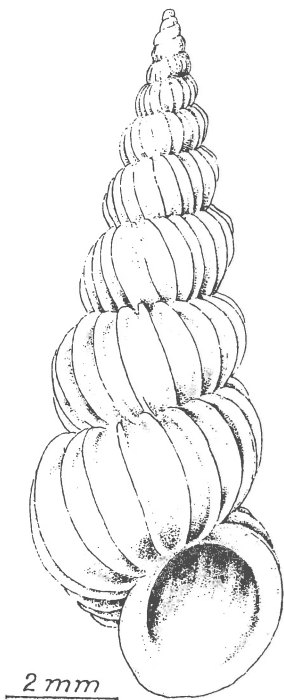
Une bien belle journée.

**Chaussee d'Ophain 1
B - 1440 Braine-le-Chateau**

Witte wenteltrap *Epitonium clathratulum* levend op een golfbreker te Koksijde

Ingrid Jonckheere

Aangemoedigd door het gunstige laagtij en de prachtige waarnemingen tijdens de SWG-excursie op 11 maart te Audresselles besloot ik op 13 maart ondanks het slechte weer toch maar een strandwandeling te maken. De dag voordien bezocht ik met enkele vrienden de baai van Heist (zie verder in dit nummer), het werd dus hoogtij om ook weer eens het Koksijds strand aan een inspectie te onderwerpen.

Het eerste wat opviel bij het betreden van het uitgestrekte strand was het groot aantal strandvissers, die overal hun netten hadden uitgespreid, en de lege vloedlijn. Ik liep dan ook maar meteen door naar de dichtstbijzijnde lange golfbreker. In de laagwaterlijn lagen tal van levende zaagjes *Donax vittatus*, enkele levende halfgeknotte strandschelpen *Spisula subtruncata*, 2 levende witte dunschaal *Abra alba*, 1 levende stevige strandschelp *Spisula solida*, enkele lege doubletjes rechtsgestrepte strandschelp *Tellina fabulus*. Opvallend was het ontbreken van de Amerikaanse zwaardschede *Ensis directus*. Ik zag maar 2 doubletten. Tussen de blokken van de golfbreker vond ik een 2-tal verse zeeappels *Psammechinus miliaris*. Hangend aan de blokken en liggend op het zandstrand vond ik tal van legsels van de groene bladkieuwworm *Eulalia viridis*. Vooral dicht tegen de laagwater lag een tapijt van levende schelpkokerwormen *Lanice conchilega*.

Fig. 1. *Epitonium clathratulum*

Onderaan enkele blokken hingen toefjes bladachtig hoornwier *Flustra foliacea*. Plotseling vond ik op de zijkant van een blok die bedekt was met *Polydora ciliata* een klein horentje. Ik controleerde natuurlijk ook nog alle andere rotsblokken in de buurt

maar zonder resultaat. Ik ging dan maar tussen de kluwens mossels op zoek naar andere diertjes maar het regende en waaide hard zodat ik besloot om de terugtocht aan te vatten.

Toen ik thuis kwam legde ik meteen het gevonden kleine horentje onder de lampen van mijn stereoscopische microscoop. Groot was mijn blijdschap toen ik zag dat het een levende witte wenteltrap *Epitonium clathratulum* bleek te zijn. Het exemplaar is 4,7 mm groot. Vaak vind je op het strand lege horentjes maar nooit eerder vond ik te Koksijde een levende exemplaar. Wel vond ik in 1999 (de exacte datum vind ik niet meer terug) in de vloedlijn tussen Blankenberge en Zeebrugge ook al een juveniele levende witte wenteltrap (2,6 mm). Tijdens deze periode waren echter zandsuppleties aan de gang op dit stuk strand. Ik vermoed dat het exemplaar dat ik toen vond dankzij deze zandospuitingen op het strand terecht kwam.

E. clathratulum is een torenvormig horentje met 11 tot 12 windingen. De oppervlaktesculptuur bestaat uit veel smalle en niet sterk geprononceerde ribben. (Entrop, 1959) Er zijn tussen de 18 en 22 ribben per winding. De ruimten tussen de ribben zijn breder dan de ribben en glad. De mondopening is rond-ovaal. De mondrand is verdikt doordat hij met een rib samenvalt. Er is geen navel.

De kleur is zwak doorschijnend wit. De laatste winding van het exemplaar gevonden te Koksijde was licht roze.

Over de hoogte van de schelp vind je in de literatuur verschillende waarden. Den Hartog (1987) meldt als hoogte 17 mm, in andere werken spreekt men vooral van 12-13 mm. Het horentje is max. 4 mm breed. De laatste winding bevat 40-42% van de totale hoogte van de schelp. (Fretter & Graham, 1982)

Wat opvalt wanneer je jonge exemplaren van witte wenteltrap bekijkt is de verhouding tussen de breedte en de hoogte. Een volwassen exemplaar is veel slanker (fig. 1). Bij juveniele exemplaren is de eerste winding veel breder dan bij adulte exemplaren. (fig. 2)

Fig. 2. Juveniele *Epitonium clathratulum*

E. clathratulum kan makkelijk onderscheiden worden van *E. clathrus* door het groot aantal fijne ribben op de windingen. (fig. 3)

Fig. 3. 1) *Epitonium clathrus* en 2) *E. clathratulum*

Over de levenswijze van *E. clathratulum* is niet zoveel bekend. Fretter & Graham (1982) beschrijven de soort als een vleeseter. Den Hartog (1987) verzamelde heel wat exemplaren langs de Baskische kust in zuidwest Frankrijk. Hij ontdekte dat deze diertjes zich daar voeden met gedeeltelijk verteerd voedsel en/of slijm uit de maagholte van de zeeanemoon *Bunodosoma biscayensis*. Hij nam een aantal anemonen en *E. clathratulum* mee en observeerde hen in een aquarium. De wenteltrappen beklommen de anemoon tot aan de mondschijf, staken hun snuit door de mondspleet in de maagholte om zich zo te voeden. De observatie leerde dat *E. clathratulum* actief werd nadat zijn gastheer werd gevoed. Dit gedrag kan alleen maar betekenen dat de slak niet in de eerste plaats is geïnteresseerd in het weefsel van zijn gastheer maar wel in het verteerde voedsel en/of slijm. De anemonen werden enkel gevoed met *Mytilus edulis*. Onderzoek van de maagholte van *Bunodosoma biscayensis* die in het veld verzameld werden leerde dat zo'n 90% van de voedselresten van *Mytilus edulis* afkomstig waren, ook werden resten van krab gevonden. Wat ook opviel was de *E. clathratulum* nooit vers mosselvlees at.

Van *E. clathrus* is bekend dat zij predeert op de anemoon *Anemonia sulcata* en ook op andere anemonen (Fretter & Graham, 1982). Welke andere soorten staat niet vermeld. Gezien *Bunodosoma biscayensis* bij ons niet voorkomt is het zeer waarschijnlijk dat ook *E. clathratulum* predeert op andere anemonen.

E. clathratulum is geslachtsrijp vanaf een hoogte van 10-12,5 mm. Exemplaren met die hoogte werden met eikapsels in het veld gevonden (Den Hartog, 1987). Hoe oud deze exemplaren zijn, is niet duidelijk.

De verspreiding van *E. clathratulum* gaat van de westelijke Middellandse zee tot Noorwegen. De soort is ook in het Kattegat te vinden (Fretter & Graham, 1982). Ze

vermelden de soort als zeldzaam in Noordwest Europa. Volgens Fretter en Graham (1982) leeft de soort van 30 tot 100 meter diep. Den Hartog (1987) citeert Bouchet & Warén (1985) die de soort ook in het getijdengebied melden. Dit is waarschijnlijk correcter. De waarneming die door mij beschreven wordt vond plaats in het getijdengebied en tijdens de meerdaagse excursie van de SWG in 1992 in de Boullonnais werd te Pointe aux Oies, halfweg tussen Wimereux en Audresselles op 20 april 1992 drie exemplaren van *E. clathratulum* in situ levend aangetroffen (Udekem d'Acoz d', C. & G. Rappé, 1993) dit ook in het getijdengebied (mondelinge mededeling).

Ik ging via onze site op het web op zoek naar alle meldingen *E. clathratulum* die beschreven werden in de Strandvlo. In de lijst van bijvangsten van Oostendse vissers (Vanwalleghem, 1984) wordt melding gemaakt van *E. clathratulum*. In dit artikel is niet duidelijk of het levende exemplaren betreft en ook niet waar die precies gevonden zijn. Dit artikel handelt over de visserij in het kanaal en de Ierse zee.

Van alle andere meldingen van *E. clathratulum* in de Strandvlo is het niet duidelijk of het al dan niet levende horentjes betreft.

Verder in de literatuur vermeldt Backeljau, 1986 de soort in de lijst van de recente mariene mollusken van België. Hij citeert 2 levende exemplaren die 1971 werden opgevisst nabij 'De Hinders'.

Uit bovenstaand relaas blijkt dat er nog heel wat onduidelijkheden zijn over de levenswijze van *Epitonium clathratulum*. Dat de soort wel degelijk in de getijdenzone kan voorkomen bewijzen de vondsten langs de Baskische kust (Zuidwest Frankrijk). (Den Hartog, 1987) en het exemplaar gevonden te Koksijde. Door de afwezigheid van de zeeanemoon *Bunodosoma biscayensis* en de weinige gegevens bekend vanuit de literatuur is het echter nog steeds onduidelijk waarmee *E. clathratulum* zich hier voedt.

Summary

On March the 13th 2001 one specimen of *Epitonium clathratulum* was found alive at the end of the first long groyne at Koksijde (Belgium). Study of species collected at the Côte Basque SW. France learned that the specimen feeds on partly digested food in the gastric cavity of *Bunodosoma biscayensis* (Den Hartog, 1987). Due to the absence of this sea-anemone on the Belgium coast, the question on the food of *E. clathratulum* here remains open.

Literatuur

- Backeljau, T., 1986. Lijst van de recente mariene mollusken van België. Brussel: KBIN. Studiedocumenten nr. 29.
- Den Hartog, J.C., 1987. Observations on the wenteltrap *Epitonium clathratulum* (Kanmacher, 1797) (Prosobranchia, Epitoniidae) and the sea anemone *Bunodosoma biscayensis* (Ficher, 1874) (Actininiaria, Actiniidae). *Basteria*, (51): 95-108.
- Entrop Bob, 1959. Schelpen vinden en herkennen. Zutphen: Thieme. 324 p.
- Fretter, V., & A. Graham, 1982. The prosobranch molluscs of Britain and Denmark. Part 7 – 'Heterogastropoda', Cerithiopsacea, Triforacea, Epitonacea, Eulimacea. – *J. Moll. Stud.*, suppl. 11: 363-434.
- Udekem d'Acoz d', C. & G. Rappé, 1993. Verslag SWG-weekend in de Boulonnais (17-20 april 1992). *De Strandvlo*, (13): 68-75.
- Vanwalleghe, R., 1984. Mollusken in de bijvangsten van Oostendse vissers. II. *De Strandvlo*, (4): 20-22.

Figuren:

- Fig. 1 en 2 naar Fretter en Graham (1982)
Fig. 3 naar Prud'homme van Reine (1990)

**St.-Idesbaldusstraat 20 bus 402
8670 Koksijde**

Verslag van de reis naar St. Jacut-de-la-Mer, Bretagne (15 - 19 april 1999)

Nathal Severijns

Het is al weer enige tijd geleden, de meerdaagse excursie van de Strandwerkgroep naar St. Jacut-de-la-Mer in april 1999. We logeerden er in het vakantiecentrum "Les Dunes" van de Franse spoorwegen, juist voor het binnenrijden van het dorp. Dit bleek al snel het ideale verblijf voor ons te zijn. We konden er immers gebruik maken van een ruim klaslokaal, bedoeld voor zeeklassen, met handig bord, een grote kaart van de omgeving en zelfs een aquarium. Het werd al gauw omgetoverd in een klein labo. Hier werd het tijdens de excursies verzamelde materiaal gewassen, gedroogd, gekeurd en vervolgens gedetermineerd met behulp van de bino's, de nodige literatuur en - zoals steeds - veel en soms uitgebreide discussies.

Vrij snel na onze aankomst bleek zich in het kleine dorp en zijn omgeving het gerucht te verspreiden van de Belgen die in St. Jacut waren neergestreken. Zo kregen we op een avond het bezoek van een journalist die nu wel eens van dichtbij en met eigen ogen wilde zien wat die Belgen precies in hun schild voerden, om er dan in de plaatselijke krant over te kunnen rapporteren. Onze voorzitter heeft hem meer dan een uur lang te woord gestaan en in detail verteld waar het ons allemaal om te doen was. Daarbij heeft hij tevens van de gelegenheid gebruik gemaakt om de Fransen erop te wijzen dat het niet terugleggen van de stenen die ze omdraaien tijdens hun zoektocht naar krabben en ander lekkers - één van onze grote frustraties telkens als we de Franse kusten bezoeken - nefast is voor veel van de dieren die onder die stenen leven. Aan het einde van het interview werd er nog een foto gemaakt van onderzoeker Freddy, die samen met zijn liefvallige medewerkers Ingrid en Jacqueline net druk bezig was om een aantal korstmossen te determineren. Een kopie van het artikel dat een dag later in het plaatselijk dagblad verscheen kon je eerder al in de Strandvlo 19 (1999) p. 145 lezen.

Sommigen waren onderweg naar St. Jacut even gestopt in Granville of in St. Martin, iets ten noorden van Granville. Daar werden al enkele interessante soorten waargenomen. In St. Martin, bvb. kwam de slikkokerworm *Sabella pavonina* (= *S. pellucidus*) algemeen voor in de getijdenzone. Verder werd er tussen het aanspoelsel een tros met een 40-tal eikapsels van de hondshaai *Scyliorhinus caniculata* gevonden, waarbij in een tiental eikapsels nog het embryo of zelfs de kleine spartelende haaitjes zaten. Enkele van die pasgeboren haaien (niet meer dan een tiental centimeter lang)

hebben we nog een tweetal dagen in het aquarium in leven kunnen houden, maar blijkbaar waren ze te veel verzwakt om te kunnen overleven. Tenslotte was het ook leuk om in St. Martin de vijf soorten tapijtschelpen die in West-Europa voorkomen, in situ of tussen het aanspoelsel samen aan te treffen. Later zou dit ook in St. Jacut het geval blijken te zijn.

De grootste soortenrijkdom vonden we in St. Jacut zelf. Daar hebben we twee grote excursies gemaakt in de buurt van het uiteinde van het schiereiland, tussen de Pointe du Chevet en het Île des Ebihans; een eerste keer op 15 april en opnieuw op 17 april. Tijdens die twee excursies vonden we in totaal bijna 250 verschillende soorten, waarvan een 200-tal in situ en levend. Te veel om allemaal op te noemen: een 10-tal soorten bruinwieren, een 20-tal soorten roodwieren, 8 soorten bloemdieren, een 60-tal soorten gastropoda en bijna evenveel soorten tweekleppigen, bijna 20 verschillende soorten amphipoda (vlokkreeften) en evenveel soorten decapoda (krabben en garnalen). Een paar van de meer interessante roodwieren die we vonden waren bvb. *Gracilaria multipartita*, *Heterosiphonia plumosa*, *Rhodymenia pseudopalmata*, *Ceramium pallidum*, *Gracilaria verrucosa*, *Palmaria palmata* en *Calliblepharis jubata*. Behalve de paardenanemoon *Actinia equina* en de wasroos *Anemonia viridis* bleken ook de aardbei-anemoon *Actinia fragacea* en *Calliactis parasitica* er vrij algemeen te zijn. Naast de algemene soorten gastropoda zoals de verschillende tolhorens *Gibbula* en alikruiken *Littorina*, de puperslak *Nucella lapillus*, de stekelhoren *Ocenebra erinacea*, verschillende soorten schaalhorens *Patella* en de twee soorten koffieboontjes *Tivia monacha* en *Tivia arctica*, vonden we ook een aantal minder algemene soorten, waaronder enkele zee-oren *Haliotis tuberculata*, enkele blauwgestreepte schaalhorens *Helcion pellucidum* en twee levende exemplaren van de trapgevel *Raphitoma purpurea*, allemaal levend. Daarnaast leverde het wassen van roodwieren ook een aantal interessante kleine soorten op: de dekselhoren *Tricolia pullus*, de gestreepte traliedrijfhoren *Alvania semistriata*, de bandhoren *Barleeia unifasciata*, de geribde gordelhoren *Onoba semicostata*, de zeeposthoren *Skeneopsis planorbis*, de bruine sponshoren *Cerithiopsis tubercularis*, *Cytherea coarctata* en verschillende *Rissoa*-soorten. Bij de tweekleppigen vonden we naast meer algemene soorten als de gedoornde hartschelp *Acanthocardia echinata*, de bonte mantel *Chlamys varia*, de otterschelp *Lutraria lutraria* en de wrattige venusschelp *Venus verrucosa* ook enkele levende geknobbelde hartschelpen *Acanthocardia tuberculata*, een levende parelmoerneut *Nucula nucleus*, één levende en enkele verse brede strandschelpen *Mactra glauca*, enkele levende grote mantels *Pecten maximus* en papierschelpen *Thracia papyracea*, en tussen het zeegras *Zostera noltii* ook een aantal levende pandoraschelpen *Pandora inaequalis* (= *P. albida*). In de uitgestrekte vlakte die

vrijkomt tussen de Pointe du Chevet en het Île des Ebihans bleek er verder ook een grote kolonie pholades *Pholas dactylus* te leven. Je kon de plaats van de dieren gemakkelijk localiseren door de openingen in het zand, maar er één te pakken krijgen bleek niet evident. Uiteindelijk hebben we toch enkele exemplaren kunnen bovenhalen, maar daarvoor moest soms meer dan een halve meter diep met de hand in het zand gegraven worden, de dieren achterna die zich bij het minste onraad vliegensvlug dieper ingroeven. Bij de decapoda dienen zeker twee levende exemplaren van de kiezelkrab *Ebalia cranchii* en enkele *Galathea nexa* vermeld te worden. Verder waren er ook heel wat boeiende soorten tussen het zeer gevarieerd aantal soorten aasgarnalen *Mysidacea*, pissebedden *Isopoda* en vlokreeften *Amphipoda*, die vooral door Marco werden verzameld en gedetermineerd. Tenslotte bleek de fauna en flora hier niet alleen op en rond het strand en het water boeiend en gevarieerd te zijn, maar ook boven op de kliffen. We troffen er immers verschillende soorten orchideeën aan. Een overzicht van de planten die werden waargenomen wordt gegeven in tabel 1.

Op vrijdag 16 april ging het richting Erquy. Daar breng je natuurlijk een bezoek aan de typische vissershaven. Op en naast de boten kun je daar immers nog vaak mooie vondsten doen. Enkele van de kokkels *Cerastoderma edule*, de Noorse hartschelpen *Laevicardium crassum*, de wijde mantels *Aequipecten opercularis* en de bonte mantels *Chlamys varia* die we daar onder andere vonden hebben we nog enkele dagen in het aquarium gehouden, samen met vondsten van de andere bezochte plaatsen. Dit leverde leuke waarnemingen van het gedrag van deze dieren. In het gruis dat in de haven werd verzameld en ook in de wieren die later werden uitgewassen vonden we opnieuw een aantal interessante kleine soorten. Hierbij natuurlijk een groot aantal soorten die we ook al in St. Jacut gevonden hadden, maar toch ook twee schelpjes van de roze napslak *Emarginula rosea*, een levende gezwollen tolhoren *Gibbula tumida*, drie verse parelmoerneuten *Nucula sulcata*, enkele levende geschubde hartschelpen *Parvicardium scabrum*, een paar levende doubletjes *Lasaea rubra* en één levende *Raphitoma leufroyi*.

Zondag 18 april hebben we de omgeving van de Pointe de la Garde Guérin bij St. Lunaire bezocht. Dit was ook een vrij soortenrijke plaats: meer dan 90 soorten werden levend waargenomen. Daarbij onder andere een paar kleine bochelsterren *Asterina gibbosa*, een edelsteenroos *Bunodactis verrucosa*, opnieuw een tweetal zee-oren *Haliotis tuberculata* en enkele blauwgestreepte schaalhorens *Helcion pellucidum* en tenslotte één exemplaar van de kreeft *Upogebia spec.* Het wassen van roodwieren leverde ook hier weer enkele nog niet eerder gevonden kleine soorten op: enkele

levende mosselslurpers *Odostomia scalaris*, een brede tandhoren *Odostomia unidentata* en een dood exemplaar van de gemarmerde streepshelp *Musculus marmoratus*. Hier werden ook een 15-tal verschillende soorten *Isopoda* en *Amphipoda* gevonden.

In de voormiddag van maandag 19 april, het was toen erg druilerig weer met constant een lichte maar storende motregen, zijn we met enkelen naar het uitgestrekte zandstrand van St. Cast-le-Guildo, ter hoogte van les Mielles (ten westen van de Pointe de la Garde) geweest. Het was hoog tij in het midden van de voormiddag, zodat we alleen in de vloedlijn konden zoeken. Maar die viel bijzonder mee. Over een afstand van slechts een 400-tal meter werd een vers doublet van zowel de gedoornde hartschelp *Acanthocardia echinata* als van de geknobbeld hartschelp *Acanthocardia tuberculata* gevonden. Daarnaast ook enkele honderden olifantstanden *Dentalium dentalium*, een groot aantal verse schelpen van de geknobbeld tolhoren *Gibbula magus* en een vers doublet van de tweekleppige *Tellina incarnata*. Tenslotte lag er in de vloedlijn een grote hoeveelheid erg interessant gruis. Hier komen we in een volgend nummer nog uitgebreid op terug.

In de namiddag hebben we eerst het boeiende aquarium van St. Malo bezocht. Daarna zijn we nog eens gaan zien in de baai van la Guimorais, enkele kilometers ten oosten van St. Malo. Hoewel het daar duidelijk minder soortenrijk was dan in St. Jacut en St. Lunaire, hebben we ook daar toch een hele tijd stenen gekeerd en het aanspoelsel onderzocht. We vonden onder andere twee verse eiertrossen van de pijlinktvis *Loligo vulgaris* en tussen roodwier een levende gebochelde streepshelp *Musculus discors*. Daarnaast ook een paar mooie roodwieren, waarbij onder andere: *Dilsea carnosa*, *Calliblepharis jubata*, *Phyllophora pseudoceranoides* en *Gracilaria verrucosa*.

Natuurlijk is Bretagne ook een interessante streek om vogels waar te nemen. Meer dan 40 verschillende soorten werden geobserveerd. Deze zijn niet in het algemene overzicht opgenomen omdat er geen aantallen werden bijgehouden. Een apart overzicht van de vogelsoorten die in St. Jacut, Erquy en St. Lunaire werden waargenomen wordt wel gegeven in tabel 2.

Het is intussen een traditie geworden dat ook het culinaire aspect tijdens deze excursies steeds de nodige aandacht krijgt. In het verblijf zelf werden we in dit opzicht goed verwend, terwijl de streekschotels in de restaurants in de buurt heerlijk waren. Dat ook het speciale diner op zaterdagavond met "Plateau de Fruits-de-Mer" en

“Homard à la Parisienne” ons erg gesmaakt heeft hoeft waarschijnlijk niet gezegd. Misschien een andere goede reden om volgende keer ook eens mee te gaan ...

Op de volgende bladzijden wordt, per biologische groep en voor elke vindplaats, een volledig overzicht gegeven van al de soorten zee-organismen die werden waargenomen. Hoewel deze lijst niet zo indrukwekkend oogt als die van de excursie naar de streek rond Piriac-sur-Mer in april 1997, waar meer dan 450 verschillende soorten werden waargenomen (Severijns, 1998, 1999), is de streek rond St. Jacut met meer dan 350 waargenomen soorten toch zeker ook de moeite waard. In de tabel worden voor de verschillende vindplaatsen (“GEM” = gemeente) de volgende afkortingen gebruikt :

ERQ = Erquy	SCG = Saint-Cast-le-Guildo
GNV = Granville	SJC = St. Jacut
LGM = la Guimorais	SMT = St. Martin
SBO = Sables d’Or	SLN = St. Lunaire

Voor de aantallen en de toestand van de waargenomen soorten gelden verder volgende afkortingen :

E = enkele exemplaren	D = dood exemplaar
A = algemeen	V = vers
M = massaal	L = levend
A1 = 1 – 9 exemplaren	VL = met vleesresten
A2 = 10 – 99 exemplaren	
A3 = 100 – 999 exemplaren	
A4 = 1000 – 9999 exemplaren	

Tot slot geldt hier natuurlijk een woord van dank aan alle deelnemers. Iedereen heeft wel op één of andere manier bijgedragen tot het samenstellen van het overzicht van al de waargenomen soorten en tot de goede sfeer. Speciale dank aan Marco Faasse voor de lijst met vooral Crustacea, Ingrid Jonckheere voor de lijst met micromollusken en Frank De Winter voor de lijst met vogelwaarnemingen.

Literatuur

Severijns, N., 1998,1999. Verslag van de reis naar Piriac-sur-Mer (Bretagne), 6-11 april 1997 (Deel 1 t/m 3). De Strandvlo 18(4) : 158-169, 19(1) : 6-23 en 19(2) : 60-68.

**Buizegemlei 111
2650 Edegem**

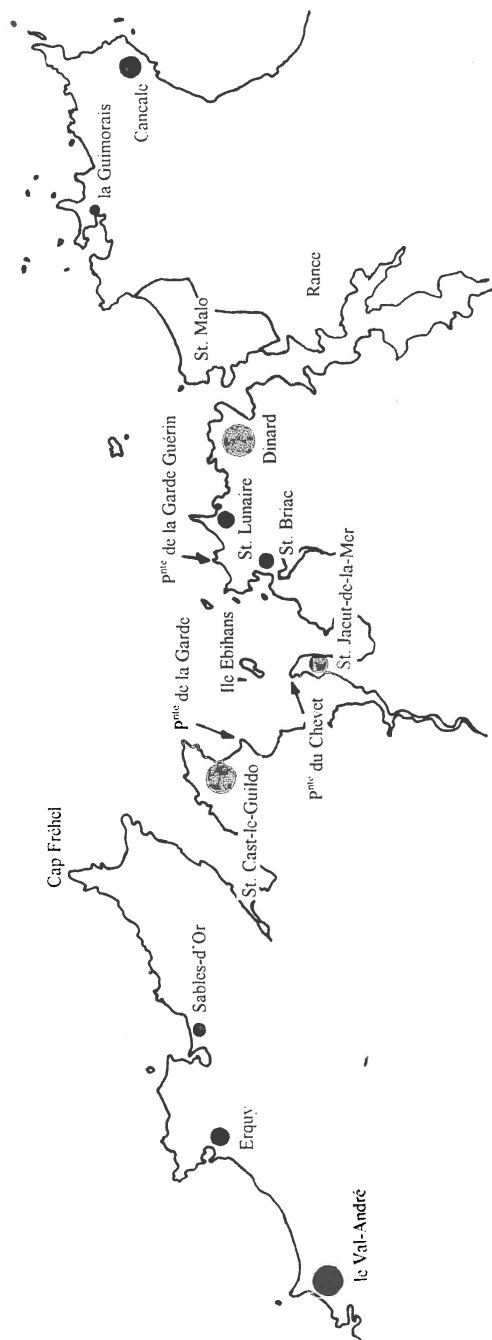
Tabel 1. Overzicht van de waargenomen vogelsoorten.

Soort		St. Jacut 15/04/99	Erquy 16/04/99	St. Lunaire 18/04/99
Geoorde fuut	<i>Podiceps nigricollis</i>	x		
Aalscholver	<i>Phalacrocorax carbo</i>	x		
Kleine zilverreiger	<i>Egretta garzetta</i>	x		
Blauwe reiger	<i>Ardea cinerea</i>	x		
Bergeend	<i>Tadorna tadorna</i>	x	x	
Buizerd	<i>Buteo buteo</i>	x		
Torenvalk	<i>Falco tinnunculus</i>		x	
Fazant	<i>Phasianus colchicus</i>	x		
Scholekster	<i>Haematopus ostralegus</i>	x		
Kievit	<i>Vanellus vanellus</i>		x	
Steenloper	<i>Arenaria interpres</i>		x	x
Wulp	<i>Numenius arquata</i>	x		
Bonte strandloper	<i>Calidris alpina</i>	x		
Kleine mantelmeeuw	<i>Larus fuscus</i>	x	x	
Zilvermeeuw	<i>Larus argentatus</i>	x	x	x
Kokmeeuw	<i>Larus rudibundus</i>		x	
Grote stern	<i>Sterna sandvicensis</i>	x		x
Visdief	<i>Sterna hirundo</i>	x		
Houtduif	<i>Columba palumbus</i>	x	x	
Koekoek	<i>Cuculus canorus</i>	x		
Boerenzwaluw	<i>Hirundo rustica</i>	x		
Graspieper	<i>Anthus pratensis</i>		x	
Witte kwikstaart	<i>Motacilla alba</i>	x		
Spreeuw	<i>Sturnus vulgaris</i>	x		x
Vlaamse gaai	<i>Garrulus glandarius</i>	x		
Ekster	<i>Pica pica</i>	x		
Zwarte kraai	<i>Corvus corone</i>	x		
Roek	<i>Corvus frugilegus</i>	x		
Winterkoning	<i>Troglodytes troglodytes</i>	x		
Heggemus	<i>Prunella modularis</i>	x		
Zwartkop	<i>Sylvia atricapilla</i>	x		

Tijftjaf	<i>Phylloscopus collybita</i>	x		
Tapuit	<i>Oenanthe oenanthe</i>	x		
Zwarte roodstaart	<i>Phoenicurus ochurus</i>	x		
Roodborst	<i>Erithacus rubecula</i>	x		
Merel	<i>Turdus merula</i>	x	x	
Zanglijster	<i>Turdus philomelos</i>	x		
Grote lijster	<i>Turdus viscivorus</i>	x		
Koolmees	<i>Parus major</i>	x		
Pimpelmees	<i>Parus caeruleus</i>	x		
Vink	<i>Fringilla coelebs</i>	x		
Europese kanarie	<i>Serinus serinus</i>	x		
Putter	<i>Carduelis carduelis</i>	x		

Tabel 2. Planten waargenomen in St. Jacut op 17 april 1999.

Soort	
<i>Armeria maritima</i>	Engels gras
<i>Arum maculatum</i>	Aronskelk
<i>Asplenium adiantum nigrum</i>	Zwarsteel
<i>Asplenium ruta muraria</i>	Muurvaren
<i>Asplenium scolopendrium</i>	Tongvaren
<i>Asplenium trichomanes</i>	Steenbreekvaren
<i>Blackstonia perfoliata</i>	Bitterling
<i>Cochlearia danica</i>	Deens lepelblad
<i>Orchis mascula</i>	Mannetjesorchis
<i>Orchis morio</i>	Harlekijnorchis
<i>Polypodium vulgare ssp. vulgare</i>	Eikvaren
<i>Ulex europaeus</i>	Gaspeldoorn
<i>Viola riviniana</i>	Bleeksporig viooltje

kaart

Dinan

SOORTNAAM	NEDERLANDSE NAAM	DATUM	AANTAL	TOESTAND	GEM.	OPMERKINGEN
Chlorophyta (Groenwieren)						
PHYULUM						
CODIUM SPEC.	(VILTWIER)	990418	E	L	SLN	
ENTEROMORPHA SPEC.	(DARMWIER)	990418	A	L	SLN	
ENTEROMORPHA SPEC.	(DARMWIER)	990419	A	L	LGM	
ULVA LACTUCA	ZEESLA	990416	A	L	SMT	
ULVA LACTUCA	ZEESLA	990418	A	L	SLN	
ULVA LACTUCA	ZEESLA	990419	A	L	LGM	
Phaeophyta (Bruinwieren)						
PHYULUM						
ASCOPHYLLUM NODOSUM	KNOTSWIER	990415	A	L	SIC	
ASCOPHYLLUM NODOSUM	KNOTSWIER	990416	A	L	SMT	
ASCOPHYLLUM NODOSUM	KNOTSWIER	990418	A	L	SLN	
ASCOPHYLLUM NODOSUM	KNOTSWIER	990419	A	L	LGM	
COLPOMENIA PEREGRINA	OESTERDIEF	990415	E	L	SIC	
COLPOMENIA PEREGRINA	OESTERDIEF	990419	E	V	LGM	
CYTOSEIRA BACCATA	VIZELWIER	990417	E	V	SIC	
FUCUS SERRATUS	GEZAAAGDE ZEEIK	990415	A	L	SIC	
FUCUS SERRATUS	GEZAAAGDE ZEEIK	990417	A	L	SIC	
FUCUS SERRATUS	GEZAAAGDE ZEEIK	990418	A	L	SLN	
FUCUS SERRATUS	GEZAAAGDE ZEEIK	990419	A	L	LGM	
FUCUS SPIRALIS	KLEINE ZEEIK	990417	A	L	SIC	
FUCUS SPIRALIS	KLEINE ZEEIK	990418	A	L	SLN	
FUCUS VESICULOSUS	BLAASWIER	990415	A	V	SMT	
FUCUS VESICULOSUS	BLAASWIER	990416	A	L	SLN	
HIMANTHIA ELONGATA	RIEMWIER	990418	A	L	SIC	
LAMINARIA DIGITATA	VINGERWIER	990415	A	L	SLN	
LAMINARIA DIGITATA	VINGERWIER	990418	A	L	SIC	
LAMINARIA DIGITATA	VINGERWIER	990419	A	L	SLN	
LAMINARIA SACCHARINA	SUIKERWIER	990415	E	L	LGM	
LAMINARIA SACCHARINA	SUIKERWIER	990419	E	L	SIC	
PELVETIA CANALICULATA	GROEFWIER	990415	A	L	LGM	
PELVETIA CANALICULATA	GROEFWIER	990417	A	L	SIC	
PELVETIA CANALICULATA	GROEFWIER	990418	A	L	SLN	
SARGASSUM MUTICUM	JAPANS BESSENWIER	990415	A	L	SIC	
SARGASSUM MUTICUM	JAPANS BESSENWIER	990416	A	L	SIC	
SARGASSUM MUTICUM	JAPANS BESSENWIER	990419	A	L	SMT	
UNDARIA PINNATIFIDA	(BRUINWIER/THAEOPHYTA)	990418	2	L	LGM	
UNDARIA PINNATIFIDA	(BRUINWIER/THAEOPHYTA)	990419	ca 10	L	SLN	
Rhodophyta (Roodwieren)						
PHYULUM						
CALLIBLEPHARIS JUBATA	(ROODWIER)	990417	E	L	SIC	
CALLIBLEPHARIS JUBATA	(ROODWIER)	990417	E	V	SIC	
CALLIBLEPHARIS JUBATA	(ROODWIER)	990419	E	V	LGM	

HOOG

HOOG

[illegible]

PHYLUM	Porifera (Sponsen)				
HALICHONDRIA PANICEA	GEWONE BROODSPONS	990415	A	L	SJC
HALICHONDRIA PANICEA	GEWONE BROODSPONS	990418	A	L	SLN
HALICHONDRIA PANICEA	GEWONE BROODSPONS	990419	E	L	LGM
TETHYA AURANTIA	(SPONS)	990417	A2	L	SJC
TETHYA AURANTIUM	(SPONS)	990415	A2	L	SJC
PHYLUM	Cnidaria (Neteldieren)				
KLASSE	Hydrozoa (Hydroïdpoliepen)				
ACTINOTHOE SPHYRODETA	(HYDROZOA)	990414	2	V	GNV
ACTINOTHOE SPHYRODETA	(HYDROZOA)	990418	ca 200	L	SLN
OBELIA GENICULATA	GEKNOOPT ZEEDERAAD	990418	A	L	SLN
SERTULARELLA GAUDICHAUDI	(HYDROZOA)	990418			SLN
KLASSE	Scyphozoa (Schijfwallen)				
PELAGIA NOCTICULA	PARELKWAL	990415	1		SJC
KLASSE	Anthozoa (Bloemdieren)				
ACTINIA EQUINA	PAARDEANEMOON	990415	A	L	SJC
ACTINIA EQUINA	PAARDEANEMOON	990416	M	L	SMT
ACTINIA EQUINA	PAARDEANEMOON	990417	A	L	SJC
ACTINIA EQUINA	PAARDEANEMOON	990418	A3	L	SLN
ACTINIA EQUINA	PAARDEANEMOON	990419	A	L	LGM
ACTINIA FRAGACEA	AARDBEIANEMOON	990416	1	L	ERQ
ACTINIA FRAGACEA	AARDBEIANEMOON	990417	A	L	SJC
ANEMONIA VIRIDIS	WASROOS	990415	A	L	SJC
ANEMONIA VIRIDIS	WASROOS	990417	A2	L	SJC
ANEMONIA VIRIDIS	WASROOS	990418	A2	L	SLN
ANEMONIA VIRIDIS	WASROOS	990419	A	L	LGM
BUNODACTIS VERRUCOSA	EDELSTEENROOS	990418	1	L	SLN
CALLIACTES PARASITICA	(ANEMOON/ANTHOZOA)	990415	5	L	SJC
CALLIACTES PARASITICA	(ZEEANEMOON)	990417	A3	L	SJC
CEREUS PEDUNCULATUS	KNIEKKNDE ZEEANJELIER	990415	E	L	SJC
ISOZOANTHUS SULCATUS	(ZEEANEMOON)	990417	1	L	SJC
SAGARTIA ORNATA	KLEINE SLIBANEMOON	990415	E	L	SJC
SAGARTIA TROGLODYTES	SLIBANEMOON	990416	E	L	SJC
TEALIA FELINA	ZEEADALIA	990416	ca 20	L	SMT
TEALIA FELINA	ZEEADALIA	990417	A1	L	ERQ
PHYLUM	Nemertina (Snoerwormen)				
LINEUS LONGISSIMUS	(SNOERWORM/NEMERTINI)	990415	1	L	SJC
PHYLUM	Annelida (Ringwormen)				

ORANJE

TEGEN GROTE OVERHANGENDE STEEN

KOLONIE

ARENICOLA MARINA	990418	A	L	SLN	
BISPIRA VOLUTACORNIS	990415	A1	L	SJC	IN POELTJE
CHAETOPTERUS VARIOPE DATU	990417	1	V	SJC	VLOEDLIN; LEEGE KOKER
EULALIA VIRIDIS	990418	2	L	SLN	
LANICE CONCHILEGA	990416	A	L	SMT	
LANICE CONCHILEGA	990417	M	L	SJC	
LANICE CONCHILEGA	990418	A	L	SLN	
LANICE CONCHILEGA	990419	A	L	LGM	
POMATOCEROS TRIQUETER	990415	A	L	SJC	
POMATOCEROS TRIQUETER	990417	E	L	SJC	OUD, IN PATELLA VULGATA
POMATOCEROS TRIQUETER	990418	A	L	SLN	ONDER TEGEN STENEN
POMATOCEROS TRIQUETER	990419	A	L	LGM	
POMATOCEROS TRIQUETER	990416	2	L	SCG	VLOEDLIN; OP CHLAMYS VARIA
SABELLA PAVONINA	990416	A	L	SMT	TOT 15 CM BOVEN ZAND UIT
SERPULA VERMICULARIS	990419	2	L	SCG	VLOEDLIN; OP CHLAMYS VARIA
PHYLUM Mollusca (Weekdieren)					
KLASSE Polyclapophora (Keverslakken)					
ACANTHOCHIT.FASCICULARIS	990415	E	L	SJC	
ACANTHOCHITONA CRINITA	990415	E	L	SJC	
LEPIDOCHINTONA CINEREA	990416	1	L	LGM	
LEPIDOCHINTONA CINEREA	990418	E	L	SMT	IN VENERUPIS DECUSSATA
KLASSE Scaphopoda (Stoottanden)					
DENTALIUM DENTALUM	990419	A2	V	SCG	VLOEDLIN
DENTALIUM ENTALIS	990415	E	L	SJC	1 LEVEND EX.
DENTALIUM VULGARE	990418	1		SLN	
KLASSE Gastropoda (Slakken)					
ACMAEA VIRGINEA	990415	10	L	SJC	
ACMAEA VIRGINEA	990418	5	L	SLN	
AEOLIDIA PAPILLOSA	990416	1	L	SMT	4CM LANG; ORANJIEROSE
AEOLIDIA PAPILLOSA	990416	1	V	SMT	
ALVANIA SEMISTRATA	990415	E	L	SJC	NA WASSEN VAN ROODWIJEN
ALVANIA SEMISTRATA	990416	>25		ERQ	NA WASSEN VAN WIJEN
APLYSIA PUNCTATA	990415	1	L	SJC	
APLYSIA PUNCTATA	990417	A2	L	SJC	
BARLEEIA UNIFASCIATA	990415	10	L	SJC	NA WASSEN VAN ROODWIJEN
BARLEEIA UNIFASCIATA	990416	>10	L	ERQ	NA WASSEN VAN WIJEN
BARLEEIA UNIFASCIATA	990417	10	L	SJC	NA WASSEN VAN WIJEN
BARLEEIA UNIFASCIATA	990418	10	L	SLN	NA WASSEN VAN WIJEN
BERTHELLA PLUMULA	990415	1	L	SJC	
BITTNUM RETICULATUM	990415	E	L	SJC	NA WASSEN VAN ROODWIJEN
BITTNUM RETICULATUM	990416	1		ERQ	NA WASSEN VAN WIJEN
BITTNUM RETICULATUM	990417	2		SJC	NA WASSEN VAN WIJEN
BITTNUM RETICULATUM	990417	A		SJC	

BITTUM RETICULATUM	990418	1	SLN	NA WASSEN VAN WIJREN
BUCCINUM UNDATUM	990415	E	SIC	
BUCCINUM UNDATUM	990416	E	SMT	
BUCCINUM UNDATUM	990416	A3	SMT	
BUCCINUM UNDATUM	990418	E	SLN	
BUCCINUM UNDATUM	990419	E	LGM	
CALLIOSTOMA ZIZYPHINUM	990415	A3	SIC	
CALLIOSTOMA ZIZYPHINUM	990417	A3	SICH	
CALLIOSTOMA ZIZYPHINUM	990418	E	SLN	
CALLIOSTOMA ZIZYPHINUM	990419	E	LGM	
CALYPTRAEA CHINENSIS	990415	100	SIC	
CALYPTRAEA CHINENSIS	990416	>5	ERQ	IN GRUIS UIT VISSERSHAVEN
CALYPTRAEA CHINENSIS	990416	A	SMT	OP SCHELLEN
CALYPTRAEA CHINENSIS	990417	A	SIC	
CALYPTRAEA CHINENSIS	990419	E	LGM	
CALYPTRAEA CHINENSIS	990416	1	ERQ	NA WASSEN VAN WIJREN
CERITHIOPSIS TUBERCULARI	990417	A	SIC	OP KLIF
CERNUELLA VIRGATA	990416	A	SIC	OP KLIF
COCHLICELLA ACUTA	990417	E	SIC	
CREPIDULA FORNICATA	990415	M	SIC	
CREPIDULA FORNICATA	990416	M	SMT	KETENS
CREPIDULA FORNICATA	990417	A	SIC	VLOEDLIJN
CREPIDULA FORNICATA	990418	E	SLN	
CREPIDULA FORNICATA	990419	A	LGM	
CYTHARELLA COARCTATA	990416	1	ERQ	STRAND EN OF ROTSEN
CYTHARELLA COARCTATA	990418	1	SLN	NA WASSEN VAN WIJREN
DIDODORA APUERTURA	990415	10	SIC	
EATONINA FUGIDA	990417	15	SIC	NA HET WASSEN VAN WIJREN
ELISIA VIRIDIS	990415	1	SIC	
ELYSIA VIRIDIS	990418	1	SLN	OP GROENWIJER
EMARGINULA ROSEA	990416	2	ERQ	STRAND EN OF ROTSEN
FACELINA CORONATA	990416	1	ERQ	
GIBBULA CINERARIA	990415	A3	SIC	
GIBBULA CINERARIA	990416	1	SMT	OUD EX.
GIBBULA CINERARIA	990417	A	SLN	LAAG
GIBBULA CINERARIA	990418	A	LGM	LAAG
GIBBULA CINERARIA	990415	A3	SIC	
GIBBULA CINERARIA	990416	A2	SMT	OP ZAND IN GETIJDEZONE, TOT 26MM
GIBBULA MAGUS	990417	E	SIC	
GIBBULA MAGUS	990419	E	LGM	
GIBBULA MAGUS	990419	A	SCG	VLOEDLIJN
GIBBULA MAGUS	990415	E	SIC	
GIBBULA PENNANTI	990417	A	SIC	
GIBBULA PENNANTI	990418	A	SLN	LAAG
GIBBULA PENNANTI	990419	A	LGM	
GIBBULA PENNANTI	990416	2	ERQ	IN GRUIS UIT HAVEN, 1 LEVEND
GIBBULA UMBILICALIS	990415	A3	SIC	
GIBBULA UMBILICALIS	990417	A	SLN	
GIBBULA UMBILICALIS	990418	A	SIC	
GIBBULA UMBILICALIS	990419	A	SLN	HOOG
GIBBULA UMBILICALIS	990415	1	LGM	
GIBBULA UMBILICALIS	990415	E	SIC	2 LEV. EXN. + ENK. OUDE SCHELLEN
GIBBULA UMBILICALIS	990417	A2	SIC	2 LEV. EXN. + OUDE SCHELLEN
HALIOTIS TUBERCULATA	990417	A2	SLN	
HALIOTIS TUBERCULATA				

[illegible]

ONOMA SEMICOSTATA	GERIBDE CORDELHOREN	990416	10	L	ERQ	NA WASSEN VAN WIEREN
ONOMA SEMICOSTATA	GERIBDE CORDELHOREN	990417	10	L	SJC	NA WASSEN VAN WIEREN
ONOMA SEMICOSTATA	GERIBDE CORDELHOREN	990418	E	L	SLN	NA WASSEN VAN WIEREN
PATELLA ASPERA	RUWE SCHAALHOREN	990415	A3	L	SJC	
PATELLA ASPERA	RUWE SCHAALHOREN	990416	A	L	SLN	
PATELLA ASPERA	RUWE SCHAALHOREN	990419	A	L	LGM	
PATELLA DEPRESSA	GEKLEURDE SCHAALHOREN	990418	A	L	SLN	HOOG
PATELLA DEPRESSA	GEKLEURDE SCHAALHOREN	990419	A	L	LGM	
PATELLA VULGATA	GEKLEURDE SCHAALHOREN	990419	E	L	SCG	VLOEDLIJN
PATELLA VULGATA	GEWONE SCHAALHOREN	990415	A4	L	SJC	
PATELLA VULGATA	GEWONE SCHAALHOREN	990417	A	L	SJC	
PATELLA VULGATA	GEWONE SCHAALHOREN	990417	A	L	SJC	
PATELLA VULGATA	GEWONE SCHAALHOREN	990418	A	L	SLN	
PATELLA VULGATA	GEWONE SCHAALHOREN	990419	A	L	LGM	
PHILBERTIA PURPUREA	(GASTROPODE)	990415	2	L	SJC	
PHILINE APERTA	SCHEPJE	990415	E	V	SJC	
POMATIAS ELEGANS	(LANDSLAK)	990417	E		SJC	OP KLIF
RAPHITOMA LEUFROYI	(GASTROPODA)	990416	1	L	ERQ	IN GRUIS UIT VISSERSHAVEN
RAPHITOMA PURPUREA	(TRAPGEVEL)	990415	2	L	SJC	
RETUSA TRUNCULATA	GEKNOTTTE OUBLIEHOREN	990417	3	D	SJC	
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990415	2	L	SJC	NA HET WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990417	1	L	SLN	NA WASSEN VAN ROODWIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990418	1	L	SLN	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990415	>10	L	SJC	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990415	>50	L	SJC	NA WASSEN VAN ROODWIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990416	>10	L	ERQ	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990417	>10	L	SJC	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990417	E		SJC	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990418	1	L	SLN	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990418	>10	L	SLN	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990417	E		SJC	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990418	1	L	SLN	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990418	>10	L	SLN	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990417	E		SJC	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990418	1	L	SLN	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990418	>10	L	SLN	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990417	E		SJC	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990418	1	L	SLN	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990418	>10	L	SLN	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990417	E		SJC	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990418	1	L	SLN	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990418	>10	L	SLN	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990417	E		SJC	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990418	1	L	SLN	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990418	>10	L	SLN	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990417	E		SJC	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990418	1	L	SLN	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990418	>10	L	SLN	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990417	E		SJC	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990418	1	L	SLN	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990418	>10	L	SLN	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990417	E		SJC	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990418	1	L	SLN	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990418	>10	L	SLN	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990417	E		SJC	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990418	1	L	SLN	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990418	>10	L	SLN	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990417	E		SJC	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990418	1	L	SLN	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990418	>10	L	SLN	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990417	E		SJC	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990418	1	L	SLN	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990418	>10	L	SLN	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990417	E		SJC	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990418	1	L	SLN	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990418	>10	L	SLN	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990417	E		SJC	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990418	1	L	SLN	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990418	>10	L	SLN	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990417	E		SJC	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990418	1	L	SLN	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990418	>10	L	SLN	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990417	E		SJC	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990418	1	L	SLN	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990418	>10	L	SLN	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990417	E		SJC	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990418	1	L	SLN	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990418	>10	L	SLN	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990417	E		SJC	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990418	1	L	SLN	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990418	>10	L	SLN	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990417	E		SJC	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990418	1	L	SLN	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990418	>10	L	SLN	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990417	E		SJC	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990418	1	L	SLN	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990418	>10	L	SLN	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990417	E		SJC	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990418	1	L	SLN	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990418	>10	L	SLN	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990417	E		SJC	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990418	1	L	SLN	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990418	>10	L	SLN	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990417	E		SJC	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990418	1	L	SLN	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990418	>10	L	SLN	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990417	E		SJC	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990418	1	L	SLN	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990418	>10	L	SLN	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990417	E		SJC	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990418	1	L	SLN	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990418	>10	L	SLN	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990417	E		SJC	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990418	1	L	SLN	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990418	>10	L	SLN	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990417	E		SJC	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990418	1	L	SLN	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990418	>10	L	SLN	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990417	E		SJC	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990418	1	L	SLN	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990418	>10	L	SLN	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990417	E		SJC	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990418	1	L	SLN	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990418	>10	L	SLN	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990417	E		SJC	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990418	1	L	SLN	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990418	>10	L	SLN	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990417	E		SJC	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990418	1	L	SLN	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990418	>10	L	SLN	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990417	E		SJC	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990418	1	L	SLN	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990418	>10	L	SLN	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990417	E		SJC	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990418	1	L	SLN	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990418	>10	L	SLN	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990417	E		SJC	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990418	1	L	SLN	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990418	>10	L	SLN	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990417	E		SJC	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990418	1	L	SLN	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990418	>10	L	SLN	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990417	E		SJC	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990418	1	L	SLN	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990418	>10	L	SLN	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990417	E		SJC	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990418	1	L	SLN	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990418	>10	L	SLN	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990417	E		SJC	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990418	1	L	SLN	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990418	>10	L	SLN	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990417	E		SJC	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990418	1	L	SLN	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990418	>10	L	SLN	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990417	E		SJC	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990418	1	L	SLN	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990418	>10	L	SLN	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990417	E		SJC	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990418	1	L	SLN	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990418	>10	L	SLN	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990417	E		SJC	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990418	1	L	SLN	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990418	>10	L	SLN	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990417	E		SJC	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990418	1	L	SLN	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990418	>10	L	SLN	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990417	E		SJC	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990418	1	L	SLN	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990418	>10	L	SLN	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990417	E		SJC	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990418	1	L	SLN	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990418	>10	L	SLN	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990417	E		SJC	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990418	1	L	SLN	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990418	>10	L	SLN	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990417	E		SJC	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990418	1	L	SLN	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990418	>10	L	SLN	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990417	E		SJC	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990418	1	L	SLN	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990418	>10	L	SLN	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990417	E		SJC	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990418	1	L	SLN	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990418	>10	L	SLN	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990417	E		SJC	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990418	1	L	SLN	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990418	>10	L	SLN	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990417	E		SJC	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990418	1	L	SLN	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990418	>10	L	SLN	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE DRUFHOREN	990417	E		SJC	NA WASSEN VAN WIEREN
RISSOA GUERINI	SPITSE					

KLASSE *Bivalvia (Tweekleppigen)*

ABRA ALBA	990415	E		S/C	LOSSE KLEPPEN
WITTE DUNSCHAAL	990418	E		SLN	LOSSE KLEPPEN
ABRA ALBA	990418	E		S/C	LOSSE KLEPPEN
TERE DUNSCHAAL	990415	E	L+V	S/C	LOSSE KLEPPEN
ACANTHOCARDIA ECHINATA	990417	A3	V	S/C	5 DBLN (2 LEVD.) + ENK. LOSSE KLN
ACANTHOCARDIA ECHINATA	990419	1	V	SCG	DOUBLETEN + LOSSE KLEPPEN
ACANTHOCARDIA ECHINATA	990419	E	L	S/C	VLOEDLIN; DOUBLET
ACANTHOCARDIA TUBERCULAT	990419	1	V	SCG	1 LEVEND EX. + ENK. LOSSE KLEPN.
ACANTHOCARDIA TUBERCULAT	990415	E		S/C	VLOEDLIN; DOUBLET
AEQUIPECTEN OPERCULARIS	990416	E	L	ERQ	LOSSE KLEPPEN
AEQUIPECTEN OPERCULARIS	990416	1		SMT	LOSSE KLEP; JUVENIEL
ANOMIA EPHIPIUM	990415	E	L	S/C	1 LEVD. EX. + ENK. LOSSE KLPN.
ANOMIA EPHIPIUM	990416	A1		SMT	LOSSE KLEPPEN, TOT 51 MM
ANOMIA EPHIPIUM	990417	A2		S/C	VLOEDLIN; LOSSE KLEPPEN
ANOMIA EPHIPIUM	990418	E		SLN	LOSSE KLEPPEN
ANOMIA EPHIPIUM	990419	E		LGM	LOSSE KLEPPEN
ANOMIA EPHIPIUM	990419	A	L	SCG	VLOEDLIN; LOSSE KLEPPEN
ANOMIA EPHIPIUM	990415	E		S/C	LOSSE KLEPPEN
ARCOPIAGIA CRASSA	990415	4		S/C	LOSSE KLEPPEN
BARNEA CANDIDA	990417	A1		S/C	LOSSE KLEPPEN
BARNEA CANDIDA	990418	E		SLN	LOSSE KLEPPEN
BARNEA CANDIDA	990415	A	L	S/C	LEVENDE EXN., DOUBLN. + LOSSE KLPN.
CERASTODERMA EDULE	990416	E	L	ERQ	ENKEL DOUBLETEN, 1 LEVEND EX.
CERASTODERMA EDULE	990416	A3	L+V	SMT	VLOEDLIN; LOSSE KLEPPEN
CERASTODERMA EDULE	990417	A		S/C	LEV. EXN. + DOUBLETEN
CERASTODERMA EDULE	990417	A2	L+V	S/C	LOSSE KLEPPEN
CERASTODERMA EDULE	990418	E		SLN	LOSSE KLEPPEN
CERASTODERMA EDULE	990419	E	V	LGM	VLOEDLIN; 1 VERS DOUBLET
CERASTODERMA EDULE	990419	E	L+V	SCG	ENK. LEVD. EXN. + A3 DOUBLN.
CHLAMY'S VARIA	990415	A3		S/C	1 LEVEND EX. + LOSSE KLEPPEN
CHLAMY'S VARIA	990416	E	L	ERQ	NA WASSEN VAN WIERN
CHLAMY'S VARIA	990416	A1	L	SMT	LOSSE KLEPPEN
CHLAMY'S VARIA	990417	A2	L	S/C	VLOEDLIN; DOUBLET, L=42 MM
CHLAMY'S VARIA	990418	1	L	SLN	LOSSE KLEP
CHLAMY'S VARIA	990418	A1	L	LGM	LEVENDE EXN., DOUBLN. + LOSSE KLEPN
CHLAMY'S VARIA	990419	E		SCG	DOUBLETEN + LOSSE KLEPPEN
CHLAMY'S VARIA	990415	1	L+V	S/C	LOSSE KLEPPEN
CORBULA GIBBA	990415	A		S/C	LOSSE KLEPPEN
CRASSOSTREA ANGULATA	990415	A3	V	SMT	VLOEDLIN; DOUBLET, L=42 MM
CRASSOSTREA ANGULATA	990417	A3		S/C	LEVENDE EXN., DOUBLN. + LOSSE KLEPN
CRASSOSTREA ANGULATA	990418	E	L	SLN	DOUBLETEN + LOSSE KLEPPEN
CRASSOSTREA ANGULATA	990419	A	L	LGM	LOSSE KLEPPEN
CRASSOSTREA ANGULATA	990415	1		S/C	LOSSE KLEP
DONAX VARIATUS	990415	E		S/C	LOSSE KLEPPEN
DONAX VITIATUS	990418	E		SLN	LOSSE KLEPPEN
DONAX VITIATUS	990419	A	V	SCG	VLOEDLIN; LOSSE KLEPPEN
ENSIS ARCUATUS	990415	A	V	S/C	DOUBLETEN
ENSIS ARCUATUS	990416	A2	V	SMT	ENKEL DOUBLETEN, TOT 140 MM

ENSIS ARCIATUS	990417	A	V	SJC	ENKEL DOUBLETEN
ENSIS ARCIATUS	990418	1		SLN	DOUBLET
ENSIS ARCIATUS	990419	E	V	LGM	DOUBLETEN; TOT 145 MM
ENSIS ARCIATUS	990419	E	V	SCG	VLOEDLIN; DOUBLETEN
ENSIS ENSIS	990415	2	V	SJC	DOUBLETEN
ENSIS ENSIS	990417	3	V	SJC	DOUBLETEN
ENSIS ENSIS	990419	1	V	SCG	1 DBL.+2 LOSSE KLEPN. 98-115 MM
GARI DEPRESSA	990415	E	V	SJC	VLOEDLIN; BESCHAGD DOUBLET; 97 MM
GARI DEPRESSA	990416	1	V	SJC	DOUBLETEN + LOSSE KLEPPEN
GARI DEPRESSA	990417	2	V	SJC	DOUBLET
GLYCIMERIS GLYCIMERIS	990415	A3	L+V	SJC	DOUBLETEN; TOT 60 MM
GLYCIMERIS GLYCIMERIS	990416	A3		SJC	ENK. LEVENDE EXN. + A3 DOUBL.
GLYCIMERIS GLYCIMERIS	990417	A2		SJC	OUDE, 1 DOUBLET
GLYCIMERIS GLYCIMERIS	990418	E		SLN	DOUBLETEN
GLYCIMERIS GLYCIMERIS	990419	E	V	SCG	LOSSE KLEPPEN
LAEVICARDIUM CRASSUM	990415	E		SCG	VLOEDLIN; LOSSE KLEPPEN
LAEVICARDIUM CRASSUM	990416	E	L	SJC	LOSSE KLEPPEN
LASAEA RUBRA	990417	A2		ERQ	DOUBLETEN + LOSSE KLEPPEN
LASAEA RUBRA	990415	5	L	SJC	DOUBLETEN + LOSSE KLEPPEN
LORIPES LUCINALIS	990418	2	L	SLN	NA WASSEN VAN WIEREN
LORIPES LUCINALIS	990415	A	V	SJC	1 DOUBLET + LOSSE KLEPPEN
LORIPES LUCINALIS	990417	A		SJC	LOSSE KLEPPEN
LUTRARIA LUTRARIA	990419	E		SCG	VLOEDLIN; LOSSE KLEPPEN
LUTRARIA LUTRARIA	990415	A2	L+V	SJC	ENK. DBLN (1 LEVD.) + LOSSE KLEPN.
LUTRARIA LUTRARIA	990417	10	V	SJC	DOUBL. 92-117 MM
LUTRARIA MAGNA	990415	E		SJC	LOSSE KLEPPEN
LUTRARIA MAGNA	990416	A1		SJC	DOUBL. 92-117 MM
LUTRARIA MAGNA	990417	2		SJC	LOSSE KLEPPEN
MACTRA CORALLINA	990415	1		SJC	LOSSE KLEPPEN
MACTRA CORALLINA	990418	E		SCG	VLOEDLIN; LOSSE KLEPPEN
MACTRA CORALLINA	990419	E	L+V	SCG	VLOEDLIN; LOSSE KLEPPEN
MACTRA GLAUCA	990415	E	V	SJC	4 DBLN (1 LEVD.) + ENK. LOSSE KLN
MACTRA GLAUCA	990416	1	V	SJC	LOSSE KLEP. 104 MM
MACTRA GLAUCA	990417	A2	V	SJC	1 VERS DBL. + LOSSE KLPN; TOT 122MM
MODIOLUS ADRIATICUS	990415	2		SJC	LOSSE KLEPPEN
MODIOLUS BARBATUS	990415	E	L	SJC	LOSSE KLEPPEN
MODIOLUS BARBATUS	990417	2		SJC	LOSSE KLEPPEN
MUSCULUS DISCORS	990419	1	L	LGM	OUDE LOSSE KLEPPEN
MUSCULUS MARMORATUS	990418	1	D	SLN	OUDE LOSSE KLEPPEN
MYA ARENARIA	990417	1		SJC	TUSSEN ROODWIER
MYA TRUNCATA	990415	E		SJC	NA WASSEN VAN WIEREN
MYSELLA BIDENTATA	990417	1		SJC	LOSSE KLEP
MYTILUS EDULIS	990415	1	L	SJC	LOSSE KLEPPEN
MYTILUS EDULIS	990416	A	L	SJC	LOSSE KLEPPEN
MYTILUS EDULIS	990417	1	L	SJC	NA WASSEN VAN ROODWIEREN
MYTILUS EDULIS	990418	A	L	SJC	DOUBL. + LOSSE KLEPN.
MYTILUS EDULIS	990419	1	L	SJC	ENKEL DOUBLETEN
NASSARIUS RETICULATUS	990415	1	L	SJC	OP ENSIS ARCIATUS
NUCULA NUCLEUS	990415	1	L	SJC	LOSSE KLEP
NUCULA SULCATA	990416	3	V	ERQ	VERSE DBLN. IN GRUIS UIT HAVEN
NUCULA SULCATA	990419	1		SCG	VLOEDLIN; LOSSE KLEP
OSTREA EDULIS	990415	E	L	SJC	ENK. LEVD. EXN. + DBLN. + LOSSE KLPN.

OSTREA EDULIS	OESTER	990416	1	SMT	DOUBLET, 87 MM
OSTREA EDULIS	OESTER	990417	A3	SIC	LOSSE KLEPPEN
OSTREA EDULIS	OESTER	990418	E	SLN	LOSSE KLEPPEN
OSTREA EDULIS	OESTER	990419	E	LGM	LOSSE KLEPPEN
PANDORA ALBIDA	(PANDORASCHELP)	990415	A2	L+V	ENK. 10TALN; DBLN (E LVD) +LS KLPN
PANDORA INAEQUIVALVIS	PANDORA PANDORASCHELP	990417	A2	SIC	ZEER LAAG; LEVD. TSN. ZOSTERA NOLTTI
PANDORA INAEQUIVALVIS	GEWONE PANDORASCHELP	990418	E	SLN	LOSSE KLEPPEN
PARVICARDIUM EXIGUUM	SCHEVE HARTSCHELP	990415	2	L	IN GRUIS UIT VISSERSHAVEN
PARVICARDIUM SCABRUM	GESCHUDE HARTSCHELP	990416	4	L	2 LEVD. EXN. + LOSSE KLEPPEN
PECTEN MAXIMUS	GROTE MANTEL	990415	E	L	STRAND EN/OOF ROTSEN; JUVEN. EX.
PECTEN MAXIMUS	GROTE MANTEL	990416	1	L	LOSSE OUDE KLEP, L=51MM
PECTEN MAXIMUS	GROTE MANTEL	990417	1	SIC	LOSSE KLEPPEN
PECTEN MAXIMUS	GROTE MANTEL	990418	A1	SIC	LOSSE KLEPPEN
PHARUS LEGUMEN	(BIVALVE)	990415	E	V	1 DOUBLET + ENK. LOSSE KLEPN.
PHOLAS DACTYLUS	PHOLADE	990415	E	SIC	LOSSE KLEPPEN
PHOLAS DACTYLUS	PHOLADE	990416	A	L	ZANDVLAKTE BU ER; INGEGRIVEN
SCROBICULARIA PLANA	PLATTE SLUIJKGAPER	990417	E	ERQ	LOSSE KLEPPEN
SCROBICULARIA PLANA	PLATTE SLUIJKGAPER	990417	A1	SIC	VLOEDLIN; ENKEL DOUBLETEN
SCROBICULARIA PLANA	PLATTE SLUIJKGAPER	990417	A2	V	VLOEDLIN; STRAND LINKS AAN INANGANG
SCROBICULARIA PLANA	PLATTE SLUIJKGAPER	990418	A3	V	VAN DORP
SCROBICULARIA PLANA	PLATTE SLUIJKGAPER	990418	E	SLN	LOSSE KLEPPEN
SOLEN MARGINATUS	MESSCHDE	990415	1	SCG	VLOEDLIN; DOUBLET; 68 MM
SOLEN MARGINATUS	MESSCHDE	990415	A	V	ENKEL DOUBLETEN
SOLEN MARGINATUS	MESSCHDE	990416	A1	SMT	DOUBLETEN
SOLEN MARGINATUS	MESSCHDE	990417	A	SIC	DOUBLETEN; 54-111 MM
SOLEN MARGINATUS	MESSCHDE	990419	1	LGM	DOUBLET
SPISULA SOLIDA	STEVIJE STRANDSCHELP	990415	A2	SIC	ENKEL DBLN, ENKELE LEVENDE EXN.
SPISULA SOLIDA	STEVIJE STRANDSCHELP	990416	E	V	DOUBLETEN, TOT 40.5 MM
SPISULA SOLIDA	STEVIJE STRANDSCHELP	990417	A3	SMT	DOUBLETEN + 1 DOUBLET
SPISULA SOLIDA	STEVIJE STRANDSCHELP	990418	2	SIC	ENKEL DOUBLETEN
SPISULA SOLIDA	STEVIJE STRANDSCHELP	990419	E	SLN	1 LEVEND + 1 DOUBLET
SPISULA SUBTRUNCATA	HALFGEKNOTTE STRANDSCHELP	990415	A2	LGM	1 VERS DOUBLET+LOSSE KLEPPEN
SPISULA SUBTRUNCATA	HALFGEKNOTTE STRANDSCHELP	990417	E	SIC	ENKEL DBLN; A1 LEVENDE EXN.
SPISULA SUBTRUNCATA	HALFGEKNOTTE STRANDSCHELP	990418	E	SIC	DOUBLETEN
TELLINA DONACINA	STRALENDE PLATSCHELP	990415	1	SLN	LOSSE KLEPPEN
TELLINA FABULA	RECHTSGESTREEPTE PLATSCHELP	990419	E	SIC	LOSSE KLEP
TELLINA INCARNATA	(BIVALVIA)	990417	1	SCG	VLOEDLIN; DOUBLETEN
TELLINA INCARNATA	(BIVALVIA)	990419	E	SCG	VLOEDLIN; 1 V DBL +2 LSSE KLPN; <37MM
TELLINA SOLALIDA	(PLATSCHELP)	990415	E	V	LOSSE KLEP
TELLINA TENUIS	TERE PLATSCHELP	990415	E	V	1 DOUBLET + LOSSE KLEPN.
TELLINA TENUIS	TERE PLATSCHELP	990419	E	V	1 DOUBLET + ENK. LOSSE KLEPN.
THRACIA PAPYRACEA	PAPIERSCHELP	990415	1	L	VLOEDLIN; DOUBLETEN
THRACIA PAPYRACEA	PAPIERSCHELP	990417	2	L	NA WASSEN VAN ROODWIJEN
THRACIA PAPYRACEA	PAPIERSCHELP	990419	1	L	1 LEVEND EX + 1 LOSSE KLEP
THRACIA PAPYRACEA	PAPIERSCHELP	990417	1	L	STRAND EN/OOF ROTSEN
TIMOCLEA OVATA	OVALE VENUSSCHELP	990416	4	V	VERSE DBLN. IN GRUIS UIT HAVEN
VENERUPIS AUREA	GOUDEN TAPITSCHELP	990415	A3	ERQ	ENK. LEVENDE EXN. + A3 DOUBLN.
VENERUPIS AUREA	GOUDEN TAPITSCHELP	990416	A1	SMT	DOUBLETEN
VENERUPIS AUREA	GOUDEN TAPITSCHELP	990417	A	L	ENKEL DBLN; ENK. LEV. EXN; <37.5 MM
VENERUPIS AUREA	GOUDEN TAPITSCHELP	990418	E	SLN	LOSSE KLEPPEN
VENERUPIS AUREA	GOUDEN TAPITSCHELP	990419	2	LGM	1 LEVEND EX. + 1 DOUBLET
VENERUPIS AUREA	GOUDEN TAPITSCHELP	990419	E	SCG	VLOEDLIN;

VENERUPIS DECUSSATA	GERUITE TAPITSCHHELP	990416	A1	V	SMT	DOUBLETEN, TOT 60 MM
VENERUPIS DECUSSATA	GERUITE TAPITSCHHELP	990417	E	V	SIC	ENKEL DOUBLETEN, TOT 47 MM
VENERUPIS PHILIPPINARUM	(TAPITSCHHELP)	990415	10	L+V	SIC	ENKEL DOUBLN.; ENKELE LEVD. EXN.
VENERUPIS PHILIPPINARUM	(TAPITSCHHELP)	990416	A1	VL+V	SMT	DBLN.; 1 EX. MET VLEESSTN. < 54.5 MM
VENERUPIS RHOMBOIDES	GEVLAMDE TAPITSCHHELP	990415	A2	L+V	SIC	ENKEL DBLN.; A1 LEVENDE EXN.
VENERUPIS RHOMBOIDES	GEVLAMDE TAPITSCHHELP	990416	E	L	ERQ	
VENERUPIS RHOMBOIDES	GEVLAMDE TAPITSCHHELP	990416	1		SMT	LOSSE KLEP, OUD
VENERUPIS RHOMBOIDES	GEVLAMDE TAPITSCHHELP	990417	A1		SIC	LOSSE KLEPPEN
VENERUPIS RHOMBOIDES	GEVLAMDE TAPITSCHHELP	990419	1	V	SCG	VLOEDLIN; DOUBLET
VENERUPIS SENEGALENSIS	TAPITSCHHELP	990415	A2	L+V	SIC	A1 LEVENDE EXN. + A2 DOUBLN.
VENERUPIS SENEGALENSIS	TAPITSCHHELP	990416	E	L	ERQ	
VENERUPIS SENEGALENSIS	TAPITSCHHELP	990416	M	V	SMT	ENKEL DOUBLETEN; TOT 46 MM
VENERUPIS SENEGALENSIS	TAPITSCHHELP	990417	A2	L	SIC	ENKEL DOUBLN.; ENKELE LEVENDE EXN
VENERUPIS SENEGALENSIS	TAPITSCHHELP	990418	E		SLN	LOSSE KLEPPEN
VENERUPIS SENEGALENSIS	OVALE VENUSSCHHELP	990415	E		SIC	LOSSE KLEPPEN
VENERUPIS SENEGALENSIS	WRATTIGE VENUSSCHHELP	990415	10	L+V	SIC	ENKEL DOUBLN.; ENKELE LEVENDE EX
VENERUPIS SENEGALENSIS	WRATTIGE VENUSSCHHELP	990416	A2	V	SMT	1 VERS DBL (52.5MM); LOSSE KLEPPN.
VENERUPIS SENEGALENSIS	WRATTIGE VENUSSCHHELP	990417	A2		SIC	LOSSE KLEPPEN
VENERUPIS SENEGALENSIS	WRATTIGE VENUSSCHHELP	990418	1	L	SLN	JUVENIEL EX.
VENERUPIS SENEGALENSIS	WRATTIGE VENUSSCHHELP	990419	1	L	LGM	

KLASSE**Cephalopoda (Inktvisen)**

LOLIGO SPEC.	(EIEREN VD PILINKTVIS)	990416	4	V	SMT	TROSSEN V LANGE ORANJE SLIERTEN
LOLIGO VULGARIS	EITROSSEN VD PILINKTVIS	990419	2	V	LGM	
SEPIA OFFICINALIS	ZEEKAT	990416	A1		SMT	SCHILDEN
SEPIA OFFICINALIS	ZEEKAT	990418	E		SLN	SCHILDEN
SEPIA OFFICINALIS	ZEEKAT	990419	A1		LGM	SCHILDEN

PHYLUM**Crustacea (Kreeftachtigen)****KLASSE****Cirripedia (Rankpotigen)**

BALANUS BALANOIDES	GEWONE ZEEPOK	990415	A	L	SIC	
BALANUS BALANOIDES	GEWONE ZEEPOK	990416	M	L	SMT	OP SCHHELPEN
BALANUS BALANOIDES	GEWONE ZEEPOK	990418	M	L	SLN	
BALANUS BALANOIDES	GEWONE ZEEPOK	990419	A	L	LGM	
BALANUS BALANOIDES	GEWONE ZEEPOK	990419	A2	L	SCG	VLOEDLIN; OP CHLAMYS VARIA
BALANUS PERFORATUS	VULKAANTJE	990415	E	L	SIC	HOOG
BALANUS PERFORATUS	VULKAANTJE	990418	A	L	SLN	LEEG
BALANUS TITINABULUM	(ZEEPOK/CIRRIPIEDIA)	990415	1		SIC	
ELMINIUS MODESTUS	KRUISRIDDERPOK, STERPOK	990415	A	L	SIC	OP MYTILUS EDULIS
ELMINIUS MODESTUS	STERRETJE	990416	A	L	ERQ	
VERRUCA STROEMIA	RITSPOK	990418	2		SLN	

KLASSE**Malacostraca (Hogere kreeften)****ORDE****Leptostraca****NEBALIA BIPES****(LEPTOSTRACA)**

7

SLN

L

ORDE		Tanaisiacea							
PARATANAIDAE	(TANAIDACEA)	990416	1	L	ERQ	SPONZEN			
	(TANAIDACEA)	990417	2	L	SJC				
ORDE		Cumacea (Zeekomma's)							
NANNASTACUS UNGUICULATUS	(CUMACEA)	990417	2	L	SJC	SPONZEN			
	(CUMACEA)	990419	2	L	LGM				
TUSSEN MORCHELLIUM (ZAKPIJP)									
ORDE		Mysidacea (Aasgarnalen)							
GASTROSACCUS SANCTUS	(MYSIDACEA)	990416	9	L	ERQ	OP STRAND			
	(MYSIDACEA)	990416	1	L	ERQ				
	(MYSIDACEA)	990415	4	L	SJC				
	(MYSIDACEA)	990416	4	L	ERQ				
TUSSEN ZOSTERA NOLITTI						VARIETEIT BROOKI ?			
ORDE		Isopoda (Pissebedden)							
DYNAMENE BIDENTATA	(ISOPODA)	990415	1	L	SJC	VROUWTJE			
	(ISOPODA)	990418	2	L	SLN				
	(ISOPODA)	990418	2	L	SLN				
	(ISOPODA)	990416	1	L	SBO				
	(ISOPODA)	990415	1	L	SJC				
	(ISOPODA)	990415	1	L	SJC				
OP ROODWIJEN & TSN CRISIA						IN ROODWIJEN			
ORDE		Amphipoda (Vlokreften)							
ABLUDOMELITA ORTUSATA	(AMPHIPODA)	990415	1	L	SJC	VROUWTJE, IN LANICEKOKER			
	(AMPHIPODA)	990418	2	L	SLN				
AMITHOE RAMONDI	(AMPHIPODA)	990418	3	L	SLN	RHIZOMEN L.DIGITATA & SACCORHIZA			
	(AMPHIPODA)	990419	1	L	LGM				
AMPHILOCHUS SPEC.	(AMPHIPODA)	990415	5	L	SJC	IN LANICEKOKERS			
	(AMPHIPODA)	990419	5	L	LGM				
AMPHITOE (PLEONEXES) SP.	(AMPHIPODA)	990415	1	L	SJC	2 VROUWTJES, 3 JUVENIEL			
	(AMPHIPODA)	990415	1	L	LGM				
AMPHITOE NEGLECTA	(AMPHIPODA)	990415	1	L	SJC	TSN ROODWIER, MET O.A. JANIA EROP			
	(AMPHIPODA)	990417	3	L	SJC				
ATYLLUS GUTTATUS	(AMPHIPODA)	990415	1	L	SJC	IN LANICEKOKER			
	(AMPHIPODA)	990415	1	L	ERQ				
ATYLLUS SWAMMERDAMI	(AMPHIPODA)	990416	2	L	ERQ	OP STRAND			
	(AMPHIPODA)	990417	17	L	SJC				
ATYLLUS SWAMMERDAMI	(AMPHIPODA)	990416	1	L	ERQ	TUSSEN ZOSTERA NOLITTI			
	(AMPHIPODA)	990417	4	L	SJC				
BATHYPOREIA SPEC.	(AMPHIPODA)	990417	1	L	SLN	OP ROODWIJEN			
	(AMPHIPODA)	990418	1	L	GNV				
CAPRELLA PENANTIS	(AMPHIPODA)	990414	2	L	SJC	IN SPONZEN			
	(AMPHIPODA)	990415	11	L	SLN				
COROPHIUM ACUTUM	(AMPHIPODA)	990418	1	L	SJC	OP ROODWIJEN			
	(AMPHIPODA)	990417	3	L	LGM				
COROPHIUM ACUTUM	(AMPHIPODA)	990419	1	L	GNV	TUSSEN ZOSTERA MARINA			
	(AMPHIPODA)	990414	5	L	SLN				
DEXAMINE SPINOSA	(AMPHIPODA)	990418	5	L	GNV	ROODWIER, MET O.A. JANIA EROP, JUV.			
	(AMPHIPODA)	990418	5	L	SLN				
DEXAMINE THEA	(AMPHIPODA)	990417	20	L	SJC	RHIZOMEN L.DIGITATA & SACCORHIZA			
	(AMPHIPODA)	990418	2	L	GNV				
ELASMODUS RAPAX	(AMPHIPODA)	990417	2	L	SLN	OP ZOSTERA NOLITTI			
	(AMPHIPODA)	990418	7	L	GNV				
ERICTHONIUS DIFFORMIS	(AMPHIPODA)	990417	2	L	GNV	RHIZOMEN L.DIGITATA & SACCORHIZA			
	(AMPHIPODA)	990418	7	L	SLN				
GAMMARELLA FUCICOLA	(AMPHIPODA)	990417	2	L	GNV				
	(AMPHIPODA)	990418	7	L	SLN				
GAMMAROPSIS MACULATA	(AMPHIPODA)	990417	2	L	GNV				
	(AMPHIPODA)	990418	7	L	SLN				

[illegible]

ORDE

Decapoda (Tienpotigen)

NECORA PUBER	990417	A1	L	SIC	
NECORA PUBER	990418	2	L	SLN	
NECORA PUBER	990419	E	L	LGM	
PALAEMON ELEGANS	990415	E	L	SIC	
PHILOCHERAS FASCIATUS	990417	3	L	SIC	
PHILOCHERAS TRISPINOSUS	990415	E	L	SIC	
PISA SPEC.	990419	1	L	LGM	
PONTOPHILUS TRISPINOSUS	990417	2	L	SIC	
PORCELLANA LONGICORNIS	990415	E	L	SIC	
PORCELLANA LONGICORNIS	990417	A	L	SIC	
PORCELLANA LONGICORNIS	990419	A	L	LGM	
PORCELLANA PLATHYCHELES	990415	E	L	SIC	
PORCELLANA PLATHYCHELES	990417	A1	L	SIC	
PORCELLANA PLATHYCHELES	990418	E	L	SLN	
UPOGEBIA SPEC.	990418	1	L	SLN	
PHYLUM					
Bryozoa (Mosdierijes)					
AMATHIA LENDIGERA	990417	1	V	SIC	
CRISIA DENTICULATA	990418	2	V	SLN	
ELECTRA PILOSA	990415	A	L	SIC	
ELECTRA PILOSA	990416	1	L	SMT	
ELECTRA PILOSA	990418	A	L	SLN	
ELECTRA PILOSA	990419	E	L	LGM	
ESCHAROIDES COCCINEA	990415	E	V	SIC	
FLUSTRELLIDRA HISPIDA	990415	E	V	SIC	
SCHIZOBRACHIELLA SANG.	990417	10	L	SIC	
SCHIZOMAVELLA LINEARIS	990417	1	L	SIC	
PHYLUM					
Chaetognatha (Pijlwormen)					
SPADELLA CEPHALOPTERA	990417	1	L	SIC	
PHYLUM					
Echinodermata (Stekelhuidigen)					
AMPHIPHOLIS SQUAMATA	990415	E	L	SIC	
ASTERINA GIBBOSA	990415	A1	L	SIC	
ASTERINA GIBBOSA	990418	4	L	SLN	
PSAMMECHINUS MILIARIS	990415	1	L	SIC	
PHYLUM					
Chordata (Chordadieren)					
KLASSE					
Asciidiacea (Zakpijpen)					
ASCIDIELLA MENTULA	990415	E	L	SIC	
BOTRYLLUS SCHLOSSERI	990415	E	L	SIC	
BOTRYLLUS SCHLOSSERI	990416	1	L	SMT	
BOTRYLLUS SCHLOSSERI	990417	1	L	SIC	
BOTRYLLUS SCHLOSSERI	990418	E	L	SLN	
BOTRYLLUS SCHLOSSERI	990419	E	L	LGM	
CLAVELLINA LEPADIFORMIS	990415	E	L	SIC	
CORELLA PARALLELOGRAMMA	990415	E	L	SIC	
PHYLUM					
Chaetognatha (Pijlwormen)					
SPADELLA CEPHALOPTERA	990417	1	L	SIC	
PHYLUM					
Echinodermata (Stekelhuidigen)					
AMPHIPHOLIS SQUAMATA	990415	E	L	SIC	
ASTERINA GIBBOSA	990415	A1	L	SIC	
ASTERINA GIBBOSA	990418	4	L	SLN	
PSAMMECHINUS MILIARIS	990415	1	L	SIC	
PHYLUM					
Chordata (Chordadieren)					
KLASSE					
Asciidiacea (Zakpijpen)					
ASCIDIELLA MENTULA	990415	E	L	SIC	
BOTRYLLUS SCHLOSSERI	990415	E	L	SIC	
BOTRYLLUS SCHLOSSERI	990416	1	L	SMT	
BOTRYLLUS SCHLOSSERI	990417	1	L	SIC	
BOTRYLLUS SCHLOSSERI	990418	E	L	SLN	
BOTRYLLUS SCHLOSSERI	990419	E	L	LGM	
CLAVELLINA LEPADIFORMIS	990415	E	L	SIC	
CORELLA PARALLELOGRAMMA	990415	E	L	SIC	

KOLONIE BINNEN IN LUTRARIA MAGNA

SCHIZ. SANGUINEA cf.

PHYLUM CHAETOGNATHA

ONGEVEER 12 CM LANG

DENDRODOA GROSSULARIA	(ZAKPIJP/TUNICATA)	990415	E	L	SIC
DISTOMUS VARIOLOSUS	(MANTELDIEREN/TUNICATA)	990417	A	L	SIC
DISTOMUS VARIOLOSUS	(TUNICATA)	990418	A2	L	SIC
STYELA CLAVA	KNOTSZAKPIJP	990415	E	L	SIC
KLASSE <i>Pisces (Vissen)</i>					
ENTELURUS AEQUORUS	ADDER-ZEENAAALD	990415	E	L	SIC
GOBIUS PAGANELLUS	(VIS)	990415	A1	L	SIC
LABRUS SPEC.	(LIPVIS)	990415	A1	L	SIC
LEPADOGASTER LEPADOGASTE	ZUIGNAPVIS	990418	A1	L	SLN
LEPADOGASTER SPEC.	(VIS)	990415	A1	L	SIC
LIPOPHRY'S PHOLIS	GEWONE SLIJMVIS	990415	A1	L	SIC
NEROPHIS LUMBRICIFORMIS	WORMZEENAAALD	990415	A1	L	SIC
NEROPHIS OPHIDIION	(PISCES)	990417	ca 10	L	SIC
PARABLENNIUS GATTORUGINE	GEHOORDE SLIJMVIS	990415	A1	L	SIC
RAJA CLAVATA	EIKAPSEL V.D. STEKELROG	990419	1	L	LGM
SCYLIORHINUS CANICULA	HONDSHAAL	990416	8	L+D	SMT
SCYLIORHINUS CANICULA	EIKAPSEL VAN HONDSHAAL	990416	40	V	SMT
SCYLIORHINUS CANICULATA	EIKAPSELS V. HONDSHAAL	990419	3	L	SCG
SYNGNATHUS ACUS	GROTE ZEENAAALD	990415	A1	L	SIC
TUSSEN ZEEGRAS					
DOOS VAN 115 MM X 77 MM (NAT)					
IN EIKAPSELS: 3 LEV. + 5 EMBRYOS					
IN TROS: MET LEV. EXN. + EMBRYOS					
VLOEDLIN					

TUSSEN ZEEGRAS

DOOS VAN 115 MM X 77 MM (NAT)
IN EIKAPSELS: 3 LEV.+ 5 EMBRYOS
IN TROS; MET LEV.EXN.+EMBRYOS
VLOEDLIJN

Opnieuw een klapmuts *Cystophora cristata* Erxleben, 1777 en een lederschildpad *Dermochelys coriacea* (Linnaeus, 1758) aan onze kust

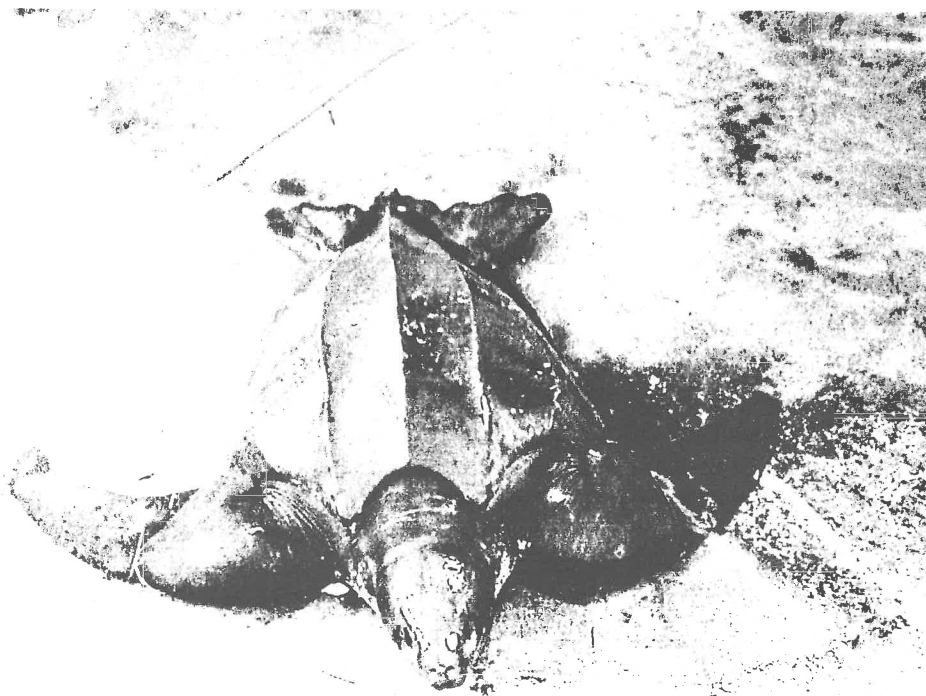
Jan Haelters & Francis Kerckhof

In het najaar van 2000 werden aan onze kust twee strandingen van opmerkelijke dieren gesignaleerd.

Op 7 november 2000 in de (zeer) vroege ochtend werd een levende klapmuts *Cystophora cristata* aangetroffen op het strand van Knokke-Heist. Het dier, een jong vrouwtje 47 kg werd opgehaald door National Sea Life, en naar het opvangcentrum te Blankenberge overgebracht. Ondanks de goede zorgen is het daar rond de middag van dezelfde dag gestorven. Het dier werd geautopsieerd door Dr. T. Jauniaux van de universiteit van Luik, in samenwerking met de biologe van National Sea Life. De doodsoorzaak was vermoedelijk een longontsteking (Jauniaux & Coignoul, 2001). Dit was de derde waarneming van een klapmuts in ons land. Eerdere meldingen van klapmutsen waren er in maart 1987 (Kruythoof, 1987) en in oktober 1999 (Haelters & Kerckhof, 2000).

Mariakerke (Oostende) was in de late namiddag van 19 december 2000 het toneel van de stranding van een stervende lederschildpad *Dermochelys coriacea*. Het dier werd al een tijdje door wandelaars, die hun ogen niet konden geloven, in de branding geobserveerd. Het stervende dier werd door de brandweer verder op het strand getrokken. Door tussenkomst van de Beheerseenheid Mathematisch Model Noordzee, de Civiele Bescherming en National Sea Life, werd het overgebracht naar het opvangcentrum te Blankenberge, waar het kort voor middernacht zijn laatste adem uitblies. Het betrof een mannetje van 194 cm lengte en een gewicht van 370 kg (zie foto). De spanwijdte van de voorpoten bedroeg maar liefst 2,4 meter. Uit de autopsie bleek dat het dier vermoedelijk enkele dagen eerder, dodelijk verwond werd door een schepsschroef. De ventrale zijde van het dier vertoonde een aantal parallelle verwondingen. Van het spectaculaire dier werd een afgietsel gemaakt dat men in het Koninklijk Belgisch Instituut voor Natuurwetenschappen zal kunnen bewonderen. Dit was de derde stranding van een lederschildpad aan onze kust, na dood aangespoelde dieren in december 1988 (Van Gompel, 1989) en september 1998 (Haelters & Kerckhof, 1999). Ook het dier van 1998 werd hoogstwaarschijnlijk gedood door een schepsschroef. Van de dieren van 1998 en 2000 werden enkele zeepokken

Stomatolepas dermochelys Monroe & Limpus, 1979 verzameld. De zeepokken van het dier van 2000 waren merkkelijk groter dan deze van het dier van 1998.

Summary

Autumn 2000 two remarkable animals stranded on the Belgian coast. On 7 November a live hooded seal *Cystophora cristata* Erxleben, 1777 stranded at Knokke-Heist. The animal, a young female of 47 kg died a couple of hours later at the seal rehabilitation centre of National Sea Life Blankenberge. This was only the third record of a hooded seal from Belgium, after animals in March 1987 (Kruythoof, 1987) and October 1999 (Haelters & Kerckhof, 2000).

On 19 December a live leatherback turtle *Dermochelys coriacea* (Linnaeus, 1758) stranded near Oostende. The animal, a large male, measured 194 cm (total length) and weighed around 370 kg. It was alive when it stranded, but clearly in a very weak condition. It was taken to National Sea Life Blankenberge, where it died a couple of hours later. From the animal a cast was made. The autopsy revealed that a ship's propeller probably hit the animal, some days before the stranding occurred. This was only the third recorded stranding of a leatherback turtle in Belgium, after cases in December 1988 (Van Gompel, 1989) and September 1998 (Haelters & Kerckhof, 1999). Most probably also the animal of 1998 was killed by a ship's propeller. From the animals that stranded in 1998 and 2000 a number of barnacles *Stomatolepas dermochelys* Monroe & Limpus, 1979 were collected. The barnacles on the animal of 2000 were markedly larger compared to those on the animal of 1998.

Literatuur

- Haelters, J. & Kerckhof, F., 1999. Een waarneming van de lederschildpad *Dermochelys coriacea* (L.) en de eerste waarneming van *Stomatolepas dermochelys* Monroe & Limpus, 1979 aan de Belgische kust. De Strandvlo 19(1): 30-39.
- Haelters, J. & Kerckhof, F., 2000. Een dwaalgast aan onze kust: een klapmuts (*Cystophora cristata*, Erxleben, 1777) op het strand te Heist. De Strandvlo 20(1): 23-27.
- Jauniaux, T. & Coignoul, F., 2001. Les oiseaux et les mammifères marins: état de santé, écologie et écotoxicologie. Programma Duurzaam Beheer van de Noordzee, MN/DD/51, Rapport Scientifique Annuel (4).
- Kruijthoof, C., 1987. Een jonge klapmuts in de Schelde. Zoo Antwerpen, 52(4): 16.
- Van Gompel, J., 1989. Eerste waarneming aan de Belgische kust van de lederschildpad *Dermochelys coriacea* (Linnaeus, 1758). De Strandvlo 9(4): 102

**J. Britostraat 24
8200 Brugge**

**Muscarstraat 14
8400 Oostende**

Strandexcursie op 12 maart 2001 in de Baai van Heist

Ingrid Jonckheere & Luc Van Rillaer

Onlangs werd in de begeleidingscommissie van het Vlaamse natuurreservaat De Baai van Heist besloten dat het interessant zou zijn indien enkele leden van de Strandwerkgroep een paar maal per jaar het gebied zouden inventariseren. Tijdens de bestuursvergadering van 20 januari werd op zoek gegaan naar data. We besloten geen excursie te houden tijdens het weekend, het aantal deelnemers beperkt te houden tot maximum 8 en daarom de data niet in de Strandvlo te publiceren. Geïnteresseerde leden kunnen echter steeds contact met Guido Rappé. We besloten geen excursie te houden tijdens het broedseizoen. Wel spraken we af om na iedere excursie een verslagje te publiceren in de Strandvlo.

Op 12 maart gingen we onder een stralende blauwe hemel met een 5-tal personen het strand op. De wind kwam uit zuid, zuidwest. We besloten enkel naar recent materiaal op zoek te gaan want op dit strand kun je nogal wat Eemfossielen vinden.

Op het strand aangekomen gingen we meteen richting strekdam waar we de rotsblokken grondig inspecteerden. Wat opviel waren de talrijke legsels van de groene bladkieuwworm *Eulalia viridis* die overal als grote druppels aan de rotsblokken hingen en verspreid lagen op het strand. Later troffen we de wormpjes zelf ook in redelijk grote aantallen aan. Op de blokken vonden we heel wat schaalhorens *Patella vulgata* en ook de Japanse oester *Crassostrea gigas*. Tussen de mossels *Mytilus edulis* troffen we een michelinmannetje *Pycnogonum littorale* aan. Onderaan en tussen de blokken krioelde het van de strandvlooiën *Talitrus saltator*. Ook vonden we enkele havenpissebedden *Ligia oceanica* en een paar geschubde zeerupsen *Lepidonotus squamatus*. Na een grondige inspectie van de rotsblokken liepen we via het poeltje waar het wemelde van de wadslakjes *Hydrobia ulvae* (Van Rillaer, 1997) naar de rand van het reservaat. Na een hevige discussie met enkele wormstekers die binnen het reservaat zeepieren aan het opzuigen waren keerden we via de vloedlijn terug. Daar troffen we onder andere enkele kokertjes van het goudkammetje *Pectinaria belgica*, enkele doubletten van de Amerikaanse zwaardschede *Ensis directus* en enkele halfgeknotte strandschelpen *Spisula subtruncata* met dier aan. Tevreden trokken vier van de vijf deelnemers naar hun werk, enkel Johan had geluk, hij had nog een namiddag vrij.

Vondsten in de vloedlijn:

<i>Crassostrea gigas</i>	Japanse oester	<i>Lanice conchilega</i>	schelpkokerworm
<i>Ensis directus</i>	Amerikaanse zwaarschede	<i>Pectinaria belgica</i>	goudkammetje
<i>Abra alba</i>	witte dunschaal		

Vondsten uit de laagwaterlijn en op de blokken van de strekdam

<i>Ulva lactuca</i>	zeesla	<i>Petricola pholadiformis</i>	Amerikaanse boormossel
<i>Fucus vesiculosus</i>	blaaswier	<i>Venerupis senegalensis</i>	tapijtschelp
<i>Fucus serratus</i>	gezaagde zeeëik	<i>Abra alba</i>	witte dunschaal
<i>Crassostrea gigas</i>	Japanse oester	<i>Lanice conchilega</i>	schelpkokerworm
<i>Anurida maritima</i>	blauw beestje Collembola	<i>Eulalia viridis</i>	groene bladkieuw- worm en legsels
<i>Metridium senile</i>	zeeanjelier	<i>Carcinus maenas</i>	strandkrab
<i>Cancer pagurus</i>	Noordzeekrab	<i>Porcellana platycheles</i>	harig porcelein- krabbetje
<i>Pomatoceros triqueter</i>	driekantige kalkkokerworm	<i>Ligia oceanica</i>	havenpissebed
<i>Lepidonotus squamatus</i>	geschubde zeerups	<i>Talitrus saltator</i>	strandvlo
<i>Patella vulgata</i>	schaalhoren	<i>Corophium volutator</i>	slijkgarnaal
<i>Hydrobia ulvae</i>	wadslakje	<i>Balanus balanoides</i>	gewone zeepok
<i>Crepidula fornicata</i>	muiltje	<i>Elminius modestus</i>	Nieuwzeelandse zeepok
<i>Littorina littorea</i>	alikuik	<i>Pycnogonum littorale</i>	micelinmannetje
<i>Nassarius reticulatus</i>	gevlochten fuikhoren	eikapsel van <i>Raja clavata</i>	eikapsel van de stekelrog
<i>Mytilus edulis</i>	mossel	<i>Ceramium deslongchampsii</i>	Hollands hoorntjeswier
<i>Cerastoderma edule forma belgica</i>	kokkel forma belgica	<i>Obelia bidentata</i>	hydroïdpoliep
<i>Donax vittatus</i>	zaagje	<i>Farella repens</i>	mosdiertje
<i>Barnea candida</i> (kleppen)	witte boormossel	<i>Electra pilosa</i>	Harige vliescelpoliep
<i>Tellina fabula</i>	rechtsgestreepte platschelp	<i>Conopeum reticulum</i>	mosdiertje
<i>Spisula subtruncata</i>	halfgeknotte strandschelp	<i>Alcyonidium mytili</i>	mosdiertje

Lijst van waargenomen vogels: zwarte roodstaart, zwartkopmeeuw, aalscholver, kokmeeuw, zilvermeeuw, mantelmeeuw, scholekster, zilverpluvier, bonte strandloper, bontbekpluvier, kuifleeuwerik

Literatuur

Van Rillaer, L., 1997. Op zoek naar wadslakjes op het strand te Heist. De Strandvlo, 17(3): 65-68

**St.-Idesbaldusstraat 20 bus 402
8670 Koksijde**

**Nestor de Tiègestraat
8300 Knokke-Heist**

Korte Mededeling

Enkele waarnemingen van de grijze zwemkrab gedurende de winter 2000-2001 en vondsten bij de eblijn in april 2001 te Koksijde

Dat de grijze zwemkrab *Liocarcinus vernalis* nog steeds voorkomt aan de Belgische kust bewijzen volgende vondsten:

35842

31-12-2000	KOK	1 dood dier en 7 schilden
02-01-2001	KOK	1 dood dier en 7 schilden
29-01-2001	KOK	1 dood dier en 6 schilden
11-02-2001	KOK	9 schilden
12-02-2001	KOK	7 schilden

KOK = Koksijde

Bij de eerste vangsten van garnaal, begin april 2001 vond ik echter nog geen levende dieren van deze soort.

Op 2 april 2001 was er te Koksijde een massaal aanspoelen van de zeedruif *Pleurobrachia pileus*. Jonge inktvissen *Sepia officinalis* waren te vinden op 1 april 2001. Tussen de garnaaivangsten op 2 april zaten reeds één kleine pieterman *Trachinus vipera*, een 10-tal *Pagurus bernardus*, één dwerginktvijze *Sepiola atlantica* en enkele levende zee-egels *Psammechinus miliaris*. De soorten krabben die in de netten voorkwamen waren vooral *Carcinus maenas* en enkele *Liocarcinus holsatus*.

M.-Th. Vanhaelen

POEZIE

VIS

Met één oog naar mij, het slinke,
op een greep van mij vandaan,
staat een vis, zonder verpinken,
achter 't glas en staart mij aan.
'k Ben met zijn geval begaan:
heeft hij, die zo kan verzinken
in zichzelf en zijn bestaan,
die niets doet dan water drinken
en werktuiglijk vinnen slaan,
die als water zijn en blinken,
watereeuwen lang voordezen
bronnen wijsheid leeggelezen
en het zeegeheim verstaan?

Hubert van Herreweghen
Uit: 'Aardewerk' Gedichten VI, 1984
uitgave: De golfbreker/Lannoo

SIGHTS OF NATURE

DE PUTTER

Nieuw adres !!!

**Pieter de Conincklaan 108
8200 Brugge - Sint Andries**
Tel.: 050/31.50.01 - Fax : 050/31.68.47

Het adres voor de natuurliefhebber :

- Verrekijkers
- Sterrekiners
- Telescopen
- Sterrekijkers
- Stereomicroscopen
- Statieven
- Loupen
- Sportieve kledij
- Natuurboeken
- Nestkassen
- C.D.'s met natuurgeluiden
- Microscopen
- Kompassen
- Laarzen
- Geschenkartikelen

Bezoek onze Showroom. Je vindt er de grootste keuze aan optisch materiaal, aan de voordeligste prijzen.
Vergelijk en test het materiaal in een natuurvriendelijk kader. Rechtstreekse observatie in de tuin.

Plan zie achterzijde ►

Jeugdherberg "De Ploate"

Langestraat 82, 8400 Oostende

Tel. 059/80.52.97

Verzorgt voor u:

Natuureducatief maatwerk voor individuele leden, gezinnen, groepen en scholen (volgens leeftijdsgroepen, budget en aangevraagd thema).

Volledig uitgewerkte dag, halvedag uitstappen en meerdaagse verblijven.
Geleide strandwandelingen.

Inrichten van studiedagen, kadervorming, congressen, seminars en vergaderingen.

Alles-inbegrepen-programma's: volpension accommodatie, uitstappen, opdrachten, werkbladen, didactisch en educatief materiaal, documentatie en een degelijke begeleiding door onze gidsen.

Groene winkel, natuur-infocentrum en vogelasie!

**NATUUR
RESERVATEN**

**VERENIGING VOOR NATUURBEHOUD
IN VLAANDEREN**

**De Strandwerkgroep is lid van :
vzw Natuurreservaten
Bond Beter Leefmilieu**

